

Nepriklausoma

Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, April 20, 1994.

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 8. (54-ji metai) • 1994 m. BALANDŽIO-APRIL 20 d. DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA B.N.

HOLOKAUSTAS PLEČIASI BOSNIJOJE

GORAZDE miestas su apylinkėmis Jungtinių Tautų buvo paskelbtas "saugia zona" Bosnijos musulmonams nuo serbų karių puolimų. Tačiau, apie 70.000 alkstančių gyventojų, palikti be apsigynimo priemonių, be elektros ar geriamo vandens, priklauso šioms dienomis nuo vis labiau įžūlėjusių serbų žudikų. Jie nuo aplinkinių kalvų bombarduodami neatlaidžiai miestą, nepraleidžia jokių JT Taikos Korpuso dalinių.

Gėdingas neryžtingumas tiek JT, tiek galingosios Amerikos, tiek ir NATO, parodo, kad HOLOKAUSTO idėjos, pradėtos ir vykdytos HITLERIO, STALINO, tebetėsiamos. Dabar iškyla kiti masinių žudynių skatinimo ir vykdymo herojai, daugelio vadinami pamišėliais- MILOSEVIČ ir KARADŽIČ. (Pamišėliais buvo juk ir Hitleris ir Stalinas, ir Berija, ir dabar jau savo idėjomis priartėjęs prie jų Žirinovskis). Jie visi buvo ar tebėra didybės manijos apėsti: tai reikėjo "didžiojo Reicho", tai "didžiosios Sovietų imperijos", tai dabar - "didžiosios Serbijos", iškėlus skerdikų vėliavas.

Istorijos pamokos - tai ne prez. Clinton'o kalibro politikams. Jis ne tikrai neparodo ne tik noro prisidėti prie šios žiaurios, o svarbiausia, dar ir kai kuriuos kitus elementus skatinančios holokaustinės tragedijos sustabdymo. Neparodė jis ir bet kokio supratimo, kas darosi ar koks galėtų būti pasaulinės konsekvencijos.

Europa pradeda suprasti kad Amerikos pragmatizmas jai nieko gero nežada, nes gali ir kitas prezidentas norėti atsiriboti nuo Europos. Jai laikas turėti savo organizuotas pajėgas tvarkytis su valstybinių žmogžudžių bandomis.

O Serbijai - kokia ji bebūtų po šių įvykių - neturėtų būti atleista už tokius kraujo praliejimus ir neturėtų būti teikiama jokių biznių, jokių valstybių pagalba, nes ji pati sunaikino, išgriovė savo miestus, kaimus ir žmonių gyvenimus. Ir tai DABAR turėtų būti aiškiai pasakyta. Gal pradės galvoti "didžioji" apie savo didumą.

Bosnijos - Québec'o Solidarumo Komitetas balandžio 18 d. suorganizavo demonstracijas Montrealyje, raginant apginti bosniečius Gorazde. ("The Gazette", balandžio 18 d.)

RICHARD NIXON'AS SUNKIAI SUSIRGO

Iš New York'o pranešama, kad buvęs JAV prezidentas Richard Nixon, 81 m., staiga išsiliejęs kraujul smegenyse, nugabentas ligoninėn balandžio mėn 18 d., kur gydomas intensyvios priežiūros skyriuje, New York'o ligoninės Medicinos Centre.

Visą gyvenimą buvęs stiprios sveikatos, R.Nixon'as aktyviai sekė politinį gyvenimą ir iš jo pasitraukęs. Jis yra aukštai vertinamas bei gerbiamas didžiųjų ir mažųjų valstybių vyriausybių už jo aiškią politiką ir teisingų sprendimų konfliktuose palaikymą, ypač tebevykusiame sovietiniuose spaudimuose.

Š.m.kovo mėn. Richard Nixon'as lankėsi Rusijoje ir buvo susitikęs su buv. Rusijos vice-prez. Alexander Ruckoj'umi, dėl ko prez. Jelcin'as įsikeidė ir su Nixon'u, kaip buvo numatyta, nesulaukė.

R.Nixon'as buvo išrinktas Amerikos prezidentu 1968 m. ir antrą kartą 1972 m., o 1974 m. jis buvo priverstas atsistatydinti, nes Watergate Hotelyje Washington'e su jo vyriausybės žinia bandoma slapta pasiklausyti, kas vyksta Demokratai vyr. komiteto patalpose. Tas vadinamas "Watergate skandalas" buvo politiniai išpuštis, ir Nixon'as priverstas pasitraukti.

Visą laiką ir toliau

aiščiau sekė politinį gyvenimą, išsilavinęs ir pažinęs daugelio valstybių vyriausybių asmenybes, buvo dažnai kviečiamas paskaitoms, siunčiamas užmegzti kontaktus į visą eilę kraštų.

• JAV pažadėjo UKRAINAI papildomą 100 mil. dol. paskolą, pridėdant ją už branduolinių požeminių raketų išmontavimą ir sunaikinimą.

Ukrainos vyriausybė pranešė, kad jau išsiųsta antroji raketų siunta į Rusijos specialias įmones sunaikinimui ir išmontuoti 120 tolimojo skridimo branduolinių raketų, nukreiptų į JAV.

TARPTAUTINIS FINANSINIS FONDAS SKOLINA RUSIJAI \$1.5 BILIJONUS

Rusijos min. pirmininkas Černomyrdin'as ir IMF (Tarptautinis Finansinis Fondas) direktorius Michael Camdessus nutarė, kad Rusijoje vyrauja naujos nuotaikos ir viltys, ir todėl sutarta patvirtinti už kelių mėnesių naują paskolos biudžetinį planą.

Viktor Černomyrdin'as yra 55 m. amžiaus, buvęs aparachikas, dabar pritaria ekonominėms reformoms ir užtikrina, kad bandymo tikslams bus išdalinta 27 tūkstančiai valstybinių ūkių. Įsikūręs atremontuotame parlamento pastate, dirba su 750 patarėjų, iš kurių 200 yra ekonomistai.

NUŽUDYTAS VIENAS ŽYMAUSIŲ LIETUVOS VERSLININKŲ

Vokietijoje, savo namuose Hamburge - nušautas vienas žymiausių Lietuvos verslininkų Gintaras Plušciauskas. Jis pirmas buvo pradėjęs kompiuterių ir metalų prekybą. Jo firmos "P&P Ost-West Handels GmbH" apyvarta siekė daugiau kaip 5 mil. dolerių.

Gintaras Plušciauskas buvo ir didelis menininkų rėmėjas. Manoma, kad jį nužudė žudikai iš Lietuvos, pasamdę jį įsiskolinusių verslo partnerių.

A.MCLAUGHLIN PASI- TRAUKIA IŠ NDP VADOVAVIMO

Beveik po 5 metų vadovavimo Kanados NDP partijai, Audrey McLaughlin, 57 m., pranešė oficialiai pasitraukianti iš savo pareigų.

Praėjusių metų spalio mėnesio rinkimuose Naujųjų Demokratų Partija gavo tikrai 9 vietas iš buvusių 43-jų ir tai, ji tvirtina, iš dalies paveikė jos apsisprendimą. Kitos priežastys - asmeninės.

Kol kas NDP peržiūrės iš naujo savo programą ir rinkimų procesus, ir pasiroš rinkimams 1995 m. pavasarį.

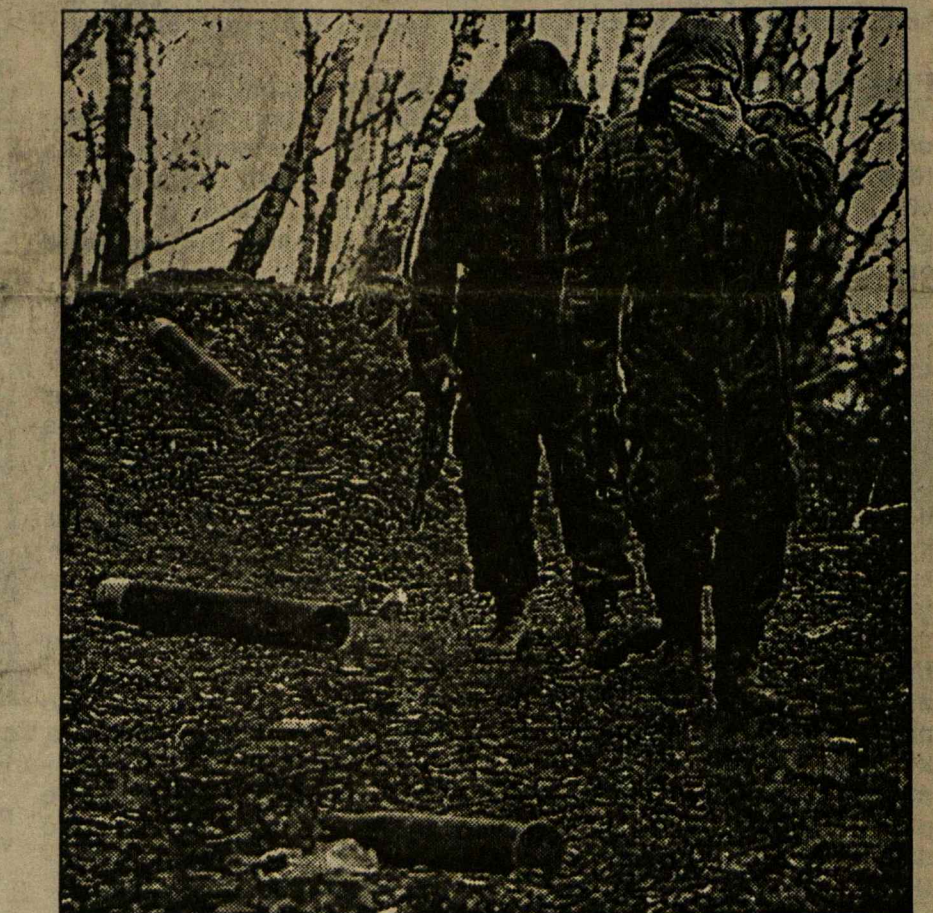
1989 m. McLaughlin tapo pirmą moterimi, vadovaujanti politinei partijai valstybėje. Ji ir toliau iieka visų gerbiama už savo praktiškumą, rūpestin-

* Kanados Lietuvių Fondas
* Lithuanian Canadian Foundation

praneša, kad

* METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

* Įvyks š.m. GEGUŽES mėn. 14 d., 10 val. ryto, LIETUVIŲ NAMŲ 3-me aukšte, D.L.K. GEDIMINO MENĖJE (1573 Bloor Str., W., Toronto, ON).
* Nesusirinkus kvorumui, susirinkimas bus pradėtas 10 val. 30 min. ir bus laikomas teisėtu.
* Registracijos pradžia 9 val. 15 min.
* Bus renkama nauja Taryba.

Bosnijos serbų kareiviai vaikštinėja tarp išsautų artilerijos šovinių netoli Garazde.

gą pareigų atlikimą, tik jai gal truko tos oratoriškos energijos išjudinti partijos narius gyvesnei veiklai.

• BALTIEČIŲ VAKARAS
Ottawoje vyks š.m. balandžio mėn. 26 d. Numato-

mas susitikimas su Kanados Užsienio Reikalų Ministeriu ir kitais parlamentariais. Bus proga diskutuoti aktualius Baltijos valstybių klausimus.

Vakara ruošia Baltų Federacija.

DAUGIAU KAIP 150 TRAKTORIŲ LIETUVOS

ŪKININKAMS

Generalinis konsulas Haris Lapas, nupirkęs pirmąjį traktorių su padargais ir pradėjęs "TRAKTORIUS ŪKININKUI" vaju, susilaukia stiprios paramos ir jau 153 mūsų ūkininkų - naujakurių su dėkingomis širdimis apdirba savo ūkius išėvų dovanotais traktoriais su padargais.

Papildomai traktorius su padargais užsakė: A. Gaputis, A. Kairys, A. Dravininkas, A. Sekonis, K. Žadeikis, E. Steponas, M. Kušlikis, M. Jankus, V. Daugirdas, S. Kraujelis, Toronto Pensininkų klubas - 3 (ir 3 anksčiau), P. Petrėnas (ir 3 anksčiau), V. Montvilas, D. Salna.

Traktorius T-25A su vežimu, dvivagiu plūgu, kultivatoriumi ir šienapjove kainuoja apie 3500 JAV dolerių, plius pristatymas. Pasitirinkite kainas konsulate, nes jos kas mėnesį kyla.

Šis 33 arklio jėgų dyzelinis traktorius yra skalsus, labai tinkamas mažesniems ūkiams ir rekomenduojamas Žemės ūkio Ministerijos. Gamykla suteikia vienų metų garantiją dalims bei pataisymui. Pasinaudokime šiuo vajumi ir pirkime traktorius savo giminėms - ūkininkams. Jei jų neturite, ūkininkų sąrašą galite gauti generaliniame konsulate. Jie yra buvę partizanai, tremtiniai, atgavę savo tėviškes ir neturi kuo apdirbti žemės. Pirkimo reikalu prašome kreiptis į: Consulate General of Lithuania, 235 Yorkland Blvd, Suite 502, Willowdale, Ontario, M2J 4Y8, Canada. Tel: (416) 494-8313; Fax: (416) 494-4382.

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Lietuvoje

B.N.

LIETUVOS SEIME:

DĖL KGB STRUKTŪRŲ AMNESTAVIMO IR LIETUVOS PARTIZANŲ, POLITINIŲ KALINIŲ BEI TREMTINIŲ POLITINIO PANIEKINIMO

KGB archyvai

Lietuvių tauta 1944-1954 ginklu priešinosi sovietinei okupacijai. Partizaniniame judėjime buvo per 40.000 dalyvių, iš kurių per 20.000 žuvo. Rezistencijos dalyviai buvo persekiojami, tardant kankinami, žudomi. Visa Lietuvos pasipriešinimo veikla atsispindi LIETUVOS KGB ARCHYVUOSE. 51.000 bylų išvežta iš Lietuvos į Rusiją, 53.000 sunaikinta Lietuvoje. Šiuo metu VILNIUJE yra apie 300.000 įvairių bylų. Tai unikali medžiaga, turinti ir tarptautinę reikšmę komunizmo nusikalstamai doktrinai atskleisti.

Praktinis suinteresuotumas archyvais

Žuvusiųjų rezistencijos dalyvių draugai ir artimieji dar yra tų kovos laikų liudininkai. Jie asmeniškai viską išgyveno- prisimena žuvusius draugus, kovų epizodus ir turi moralinę teisę bei pareigą istorinės tiesos ir teisingumo atstatymui. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių organizacijos vienija virš 100.000 narių ir yra stambiausios organizacijos Lietuvoje.

Istatyminis klausimo sprendimas ir klaida

Lietuvos KGB ypatingos reikšmės archyvų klausimas buvo išspręstas įstatyminiu keliu dar neatėjus į valdžią ekskomunistams. 1993 m. liepos 16 d. kompromiso keliu tarp valdančios ekskomunistų partijos ir politinių kalinių bei tremtinių organizacijų po ilgų derybų buvo pasiektas konsensusas ir Seime priimtas "Lietuvos Respublikos Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymas" ir nutarimas dėl jo įgyvendinimo tvarkos. Nutarime buvo numatyta kad šio centro vadovo kandidatūra Premjeras derina su politinių kalinių ir tremtinių organizacijomis. Premjeras A.Šleževičius, nesilaikydamas šio nutarimo, 1993 m. spalio 8 d. pateikė tvirtinti kandidatūrą kuriai nepritarė rezistencijos organizacijos. Kilo triukšmas ir pasipriešinimas. Tuomet ekskomunistai sulaužė pasiektą susitarimą ir 1993 m. gruodžio 21 d. pakeitė anksčiau priimtą nutarimą, iš kurio išbraukė žodžius "politiniai kaliniai ir tremtiniai". Nutarta visiškai ignoruoti daugiausia Lietuvos nepriklausomybei nusipelnusių žmonių dalį ir jų organizacijas.

KGB archyvai aprašomi piktybiškai blogai

Kai kurios KGB archyve esančios bylos yra sužalotos ir apgadintos. Tam fiksuoti ir kad jos toliau nebūtų klasuojamos, rezistentai kartu su mokslininkais, parengę metodškai pagrįstą būdą dokumentams apsaugoti, bet jis buvo atmestas. Šiuo metu vykdomas aprašymas paviršutiniškas ir negarantuoja bylų ar dokumentų nuo naikinimo ir klastojimo. Rezistentų nuomonė yra ignoruojama ir jie nušalinami nuo dokumentų tvarkymo.

Rengiamasi keisti Centro patalpas

Įstatyme "Dėl ypatingos reikšmės archyvų išsaugojimo", kurį priėmė 1992 m. spalio 29 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, buvo numatyta nepažeisti archyvų fondų vientisumo. Šiuo metu premjeras A.Šleževičius aiškina, kad dar nežinia kokiose patalpose dirbs Centras. Tokiu būdu ruošiamasi revizuoti 1993 m. liepos 16 d. Seimo nutarimo "Dėl Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro įstatymo įgyvendinimo tvarkos" 2-ą punktą: "Centro padalinio - Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo instituto darbuotojų darbo vietą laikyti buvusio SSSR valstybės saugumo komiteto (KGB) LTSR padalinio archyvų patalpas". Centras be archyvo- ir laisvo fondų naudojimo yra beprasmis. Be to, ši vieta yra istorinė Lietuvos kankiniams ir į kitą vietą ją perkelti būtų šventvagiška.

Rezistencijos dalyvių teisių komisijos naikinimas

Tokia komisija buvo įkurta 1990 m. spalio 31 d. Ekskomunistai 1993 m. lapkričio 30 d. pateikė Seimui nutarimo projektą dėl jos panaikinimo. Dar iki šio laiko tai nepadaryta, bet 1994 metų valstybės biudžete iš projektuotų 39.000 litų laikinai skirta tik 8.000 litų. Apie šios komisijos naikinimą partizanai, politiniai kaliniai ir tremtiniai nebuvo net informuoti, su jais nebuvo tartasi.

Pilietybės atstatymas KGB pareigūnams

Lietuvos Aukščiausioji Taryba 1991 m. gruodžio 5 d. priėmė nutarimą, pagal kurį visi represinių struktūrų darbuotojai, atvykę į Lietuvą po 1940 m. birželio 15 d., negali būti laikomi Lietuvos gyventojais ir tuo pačiu įgyti 2 psl

Amerikos Lietuvių Tarybos

atstovai, dalyvavę metiniame

Jungtinio Amerikos Pa- baltiečių Komiteto (JBANC)

suvažiavime, Washington, DC,
1994 m. kovo 20 d.

Iš kairės: dr. Jonas Genys,-

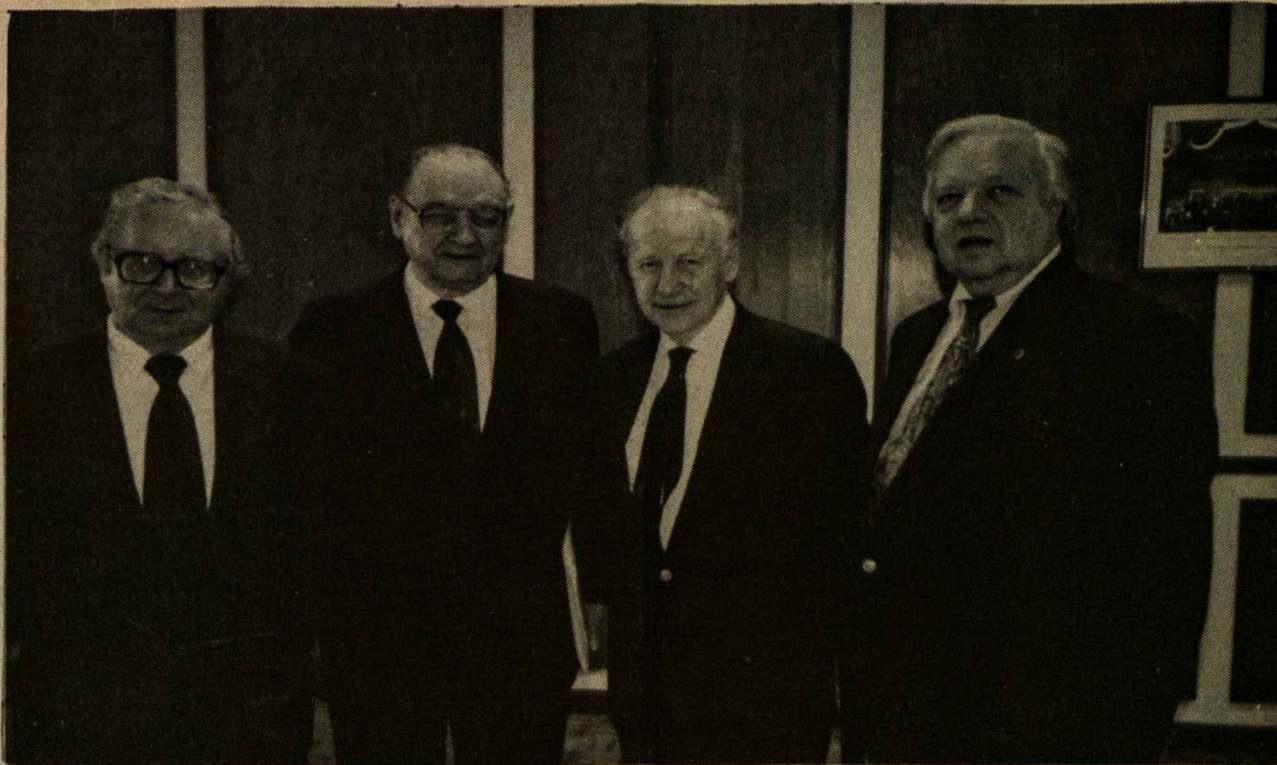
ALTO atst. Washington, DC,

Grožvydas Lazauskas - ALTO

pirm., Kazimieras Oksas- ALTO

pirm. pav., Vincent Boris -

ALTO ir Vyčių atstovas.

Lietuvos pilietybę. 1993 m. gruodžio 22 d. ekskomunistai pakeičia šią nuostatą ir SSSR represinių struktūrų (NKVD KGB ir kt.) darbuotojams, neteisėtai įgijusiems Lietuvos pilietybę, ji paliekama, legalizuojant ir amnestuojant.

Lietuvoje 1991 m. dirbo apie 2.000 KGB kadrinių darbuotojų ir buvo 1.300 KGB pensininkų. Jie neregistruojami, nekontroliuojami, neapklausti, nedavė paaiškinimų ir ataskaitų apie priešišką veiklą Lietuvos valstybei prieš ir po 1990 m. kovo 11 d., neperdavė savo agentūros, informatorių, nors absoliuti jų dauguma oficialiai dirbo iki 1991 m. rugpjūčio pūco.

Legalus KGB pareigūnų darbas saugos ir sekimo tarnybose

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas 1991 m. gruodžio 23 d. nutarė neleisti buvusiems KGB darbuotojams dirbti saugos ir sekimo tarnybose. 1993 m. kovo 12 d. Vyriausybė, pakeisdama šį nutarimą, legalizavo minėtą KGB darbuotojų veiklą. Daugelyje žinybų ginkluotos apsaugos tarnybose dirba buvę KGB darbuotojai. Pavyzdžiui, Jonavos rajono KGB poskyrio viršininkas majoras V. Mažuolis vadovauja 105-iesiems Jonavos valstybinės įmonės "Azotas" apsaugos tarnybos asmenims.

Prokuratūros ir saugumo tarnybos pasyvumas

Nė vienas Lietuvos gyventojų genocido vykdytojas nenubaustas, visiškai nesiaiškinama baudžiamosios psichiatrijos bylos, visuotinai žinomos KGB priedangos tarnybos - ryšių su užsienio tautiečiais organizacijos, kooperatyvas "Planeta" ir kt. paliekamos ramybėje. Saugumo tarnyba iš viso nevykdo prieš buvusius KGB struktūras operatyvinio darbo, netgi konsultuojasi su buvusiais kagebistais. Lietuvos prokuratūroje iškelta 40 bylų dėl genocido. Iš jų jau 5 nutrauktos, 14 tardymas sustabdytas, o kitos yra vilkinamos. Tai yra darbo imitacija, nes tūkstančiai nužudyta ir kankinta, o kaltų nėra.

KGB medžiaga prieš patriotas

Po ekskomunistų grįžimo į valdžią KGB archyvuose esama medžiaga stengiamasi slėpti, ignoruoti arba neobjektyviai vertinti. Štai teismas du kartu baudė mokytoją S. Nefą, nes jis, būdamas Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos laikinosios komisijos Sovietų Sąjungos KGB veiklai Lietuvoje ištirti Anykščių konsultacinės grupės narys, paskelbė faktą, kad viena moteris buvo KGB bendradarbiu - "patikimu asmeniu". Šiuos faktus jis rado ne viename KGB įstaigų oficialiame dokumente, tačiau teismas patikėjo buvusio saugumo viršininko ir operatyvinio karininko parodymais, kad šie dokumentai sudaryti lyg ir tyčia. Už tų dokumentų paskelbimą patriotas baudžiamas pinigine bauda, kagebistams dėkojama už parodymus.

Nesudaroma Seimo komisija KGB veiklai tirti

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba 1991 m. rugpjūčio 24 d. sudarė komisiją dėl Sovietų Sąjungos KGB veiklos Lietuvoje ištyrimo, įskaitant funkciją dėl deputatų

KA PRIMENA POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGA VYRIAUSYBEI

Pareiškimas dėl kredito įstaigų veiklos

Vyriausybė neįtakoja Lietuvos bankų, kad šie užtikrintų piliečių santaupų saugumą. Leidžia apgavikams naudotis svetimais pinigais, negina indėlininkų orumo, sveikatos ir turto.

Vyriausybė ir Lietuvos bankas taupomųjų indėlių atžvilgiu nesutvarkė kredito įstaigų veiklos. Įstatymuose ir kituose dokumentuose yra daug spragų, kuriomis visokio plauko sukčiai pasinaudoja. Be to, Taupomasis ir kiti bankai, vykstant infliacijai, neužtikrina indėlių saugumo ir jų vertės.

Ir šiandien Lietuvos vyriausybė nepasako indėlininkams, ką jie turi daryti, kad atgautų indėlius. Vyriausybė ir Lietuvos bankas turėtų įstaityti padėti taip, kad užkirstų kelią apgavėli ir nepasitikėjimui.

PPKTS Kauno skyriaus pirm. J. Stadalnikienė.

● Per pastaruosius trejus metus šiluminės energijos poreikis ir suvartojimas sumažėjo perpus, energijos gamybos sąnaudos išliko tos pačios, o energijos kainos vis kilo ir kilo. Pavyzdžiui: 1993 m. jos

buvo net 48% didesnės negu Vakarų Europoje.

Pagal sutartį su Lucoil'u 80% perdirbtos gaunamos naftos grąžinama Rusijai. Likusieji produktai lieka Lietuvoje, tačiau jie nepatenka VI "Lietuvos kuro" bazes, kurių iš viso yra 14. Kuras, prieš patekdamas į mūsų automobilių bakus, sruvena į Volgogradą. Ten gerokai "pasildęs" privačias firmas, bet nesudegęs, grįžta į Lietuvą.

Čia "šildosi" net 58 UAB (!); paskui jis suteka į "Lietuvos kuro" saugyklas, ir tik po šito vingiuoto ir labai pelningo "verslininkams" ciklo, kurą perkasi vartotojai. V. Šumakario nuomone, tarpinių firmų "paslaugų" reikia atsisakyti. Vyriausybė sudarė energijos tarifų tvirtą komisiją taigi, nebus leidžiama kelti kainų, kol nebus skaičiavimais pagrįstų tarifų.

Šioje istorijoje itin idomi d. momentai. Ką veikė iki šiol valstybės kontrolė, leidusi sukurti tokią sudėtingą, bet gerai veikiančią piliečių apiplėšimo sistemą? Ar Seimas nepasitiki specialia kontrolės tarnyba ir jos specialistais, jei kuriam Seimo komisija iš specialistų energetikos kainoms tirti? Ir antra, teisus buvo premjeras G. Vagnorius, kai reikalavo

ar valstybės pareigūno bendradarbiavimo su KGB nustatymą. Pagal 1991 m. gruodžio 17 d. įstatymą "Dėl deputatų, įtariamų sąmoningu bendradarbiavimu su kitų valstybių specialiomis tarnybomis, mandatų patikrinimo" atitinkama deputatinė komisija turi būti sudaryta ir veikti dabar.

Tai gyvybiškai reikalinga Lietuvos valstybei priešiškos KGB veiklos praeities ir dabarties įvertinimui ir minėto įstatymo vykdymui. Pažeisdami tas normas, ekskomunistai jau antri metai tokios komisijos nesudaro, nenorėdami kad joje būtų politiniai kaliniai ir tremtiniai.

Rezistentų reikalavimai

1. Visuose KGB archyvų tvarkymo, studijavimo, nagrinėjimo ir vertinimo etapuose, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro struktūrose, darbo kryptį nustatyme privalo dalyvauti politiniai kaliniai ir rezistencijos dalyviai, įgalioti savo organizacijų.

2. KGB archyvų aprašymą vykdyti griežtai pagal mokslškai viską įvertinančią metodiką.

3. Atšaukti vienašališkai paskirtą Centro vadovą. Genocido ir rezistencijos centro vadovo kandidatūrą ir jo darbą derinti su politinių kalinių ir tremtinių organizacijomis.

Rezistentų veiksmai ir prašymai

Įvertinant iššaukianti Lietuvos politinių kalinių, partizanų, tremtinių ir kitų rezistencijos dalyvių ignoravimą, nevertinimą ir niekinimą bei atlaidumą paminėti KGB sistemai, šių organizacijų yra paskelbtos dvi akcijos: 1) "Kaliniai grįžta į kameras". Nuo 1993 m. gruodžio 11 d. politiniai kaliniai, partizanai ir tremtiniai (60-70 metų amžiaus žmonės) sėdi KGB kalėjimo kameroje Vilniuje. Iki šiol jau savo noru sėdėjo per 800 buvusių rezistentų.

2) Nuo 1994 m. vasario 18 d. vykdoma pilietinio nepaklusnumo akcija "Saugosime Centro rūmus ir KGB archyvus". 40-50 žmonių užėmė minėto Centro patalpas ir būdi dieną naktį.

Rezistencijos dalyvių reikalavimai yra šventi, patvirtinti žuvusiųjų krauju, kančiomis ir laisvos, teisingos, doroviškos, demokratinės Lietuvos idėja, ir jokie ekskomunistų išvedžiojimai neturi moralinės teisės leisti tuos klausimus spręsti ir lemti perbėgeliams, ekskomunistams arba jų parankiniams, nušalinant, neprileidžiant ir ignoruojant Lietuvos laisvės gynėjus.

Prašome paminėti klausimais informuoti masinės informacijos priemones, partijas, organizacijas, teikti tam reikalui moralinę ir materialinę paramą lankant rezistencijos dalyvių KGB patalpose ir kalėjimo kameroje.

Paremkime Laisvės kovotojų idealus ir prisilieskime prie gyvų Lietuvos istorijos žaizdų.

Vilnius,

1994 m.

kovo 14 d.

Lietuvos Respublikos Seimo nariai-

politiniai kaliniai ir tremtiniai

atleisti iš pareigų Energetikos ministrą A. Asmontą. O juk tuometinė kairioji opozicija piestu stojo, kad jį apgintų.

● Lietuvos žemės savininkų sąjunga ir Lietuvos teisininkų draugija kreipėsi į Prezidentą, Seimą ir Vyriausybę dėl neseniai priimto antikonstitucinio žemės įstatymo: "Dabartinę žemės nacionalizacija, jos pirmą ir pardavimą spręs ne įstatymas, o rajono ir sostinės valdininkai... Mes esame tikrieji žemės savininkai, mūsų žemės nuosavybės lakštų niekas nepaaiškino ir neturi teisės panaikinti."

Šie valdžios veiksmai yra antikonstituciniai, neteisiniai. Seimas ir Vyriausybė toli peržengė savo įgaliojimų ribas, o Prezidentas prisimena Konstitucijos 23 straipsnį ("Nuosavybė yra neliečiama") tik gindamas korumpuotų valdininkų interesus. Tokia valdančiosios partijos politika suprieša žmones, griauja valstybingumo pamatus ir trukdo nepriklausomos Lietuvos atkūrimą.

"Išdus bandymas pakartoti 1940 metus, kaip kortų namelių sugriovė Tautos susitaikymo idėją ir vėčia mus skatinti visas politines partijas peržiūrėti savo principines pozicijas

buvusių sovietinių kolaborantų atžvilgiu" - rašoma dokumente.

Toks įstatymas - tai "daugiau negu lengvabūdiškas politinis žaidimas, kuris skaudžiai atsilieps tautos moralei ir valstybingumui" - išpėja žemės savininkai ir teisininkai.

"Mes reikalaujame, kad LDDP, kaip TSKP-LKP ideologijos tęsėja, kaip nepripažįstanti Lietuvos Respublikos Konstitucijos, grobianti dešimtmečiais sukauptą ir iš kartos į kartą perduodamą Lietuvos piliečių turtą, kaip nusikalstama organizacija, būtų uždrausta, jos turtas nacionalizuotas, jos narių ir valdininkijos turto šaltiniai būtų labai griežtai deklaruoti",- rašoma kreipimėsi.

(Iš "Tremtinys" nr. 7)

● Kovo mėn. 24 d. atsistatydino Lietuvos Ekonomikos ministeris Julius Veselka.

Iki dabar atsistatydino 6 Ministrų Kabineto, kuriam vadovauja pirm. A. Dolišas Šleževičius, nariai: Krašto Apsaugos ministeris, Mūsų Ūkio min., Pramonės ir Prekybos min., Socialinės Apsaugos min., Statybos ir Urbanistikos minis-

teris. Tai įvyko nuo praeitų metų kovo mėn. vidurio.

SAVANORIO GIMTADIENIS JASIULIŠKIŲ PENSIONE

Seniausiam Jasiuliškių pensiono gyventojui, Lietuvos kariuomenės savanoriui kūrėjui Romualdui Valentukevičiui suėjo 106 metai.

Gimtadienis ne toks kaip praėjusiais metais. Su šiltais pasveikinimais, dėmesiu, žmonėmis, kurių senukas gal ir sapne nesapnavo. Šiandien čia, vargetų krašte, vadinamajame pensione sėdi, klausio, kalba, švenčia.

O prieš metus šio žmogaus kambarėlyje buvo tylu ir graudu. Tada asaros rito senuko skruostais ir lyg susigėdusios, slėpėsi žiloje barzdoje. Toks vienas vienužis jautėsi, lingavo galvą ir sakė: "Visus karus atlaikiau, visus praėjau, gyvas likau, o dabar - ubagynė".

Pesnio loipatelius gyven-tojai barstė smėliu, buvo Pelenų diena, o mes sėdėjome su savanoriu ir kalbėjome apie jo tėvelį, pas-carą 25 metus išstarnavusį, o kai šešeri metai Romualdui suėjo - pasimirusį. Šviesi atmintis, neišvarginta įkryrių žurnalistų, tada sakė daug daugiau.

Varėnos rajone, Marcin-konių apylinkėse Kabelių parapijos, Daržinėlių kaime šeima gyvenusi. Trys seserys ir du broliai be Romualdo, augę. Mažazemiai buvę. O jau aštuonerius metus turėdamas, Romualdas su broliu medžių kir-tę, ir taip duoną užsidirb-davę. Dvidešimt vienerių metų ir caro armiją išėjo, Varsuvoje, Gardine tarnavo. Vokietijoje trejus metus nelaisvėje išbuvo. Kai bai-gėsi karas, paleido belais-vius. Romualdas grįžo Lie-tuvon, stojo į savanorius. Tada teko kariauti su len-kais iki paskutinio mūšio prie Širvintų, Giedraičių ir tą mūšį ties Širvintos upe aiškiai aiškiai atsiminė, ty-liai pasakojo: "Jie veržėsi rėkdami 'Na Kowno', o mes gynėmės. Vadas sakė, 'Vyrai labai nesiveržkim, kai ant tilto lenkai užeis, tadū'. Išvijom juos net iki Vilniaus".

Vėliau dirbo Lietuvos pa-sienio policijoje. Kiekvieno ryškesnio ano meto lietu-vio biografijoje pasikartoja faktas- 1945 m. Sibiras, tremtis. Apie gyvenimą Sibire, lagerio brezentinėj palapinėj, ir žvilgsnį mir-čiai aiškiai, kaip nepažįsta-ma moteris su rieke duo-nos ir pieno puodeliu išgel-bėjo mirtingai susalusių Lie-tuvos savanorių ir išvedė iš brezentinio būsto į medinį namą - sunku aprašyti. Nors tiek gerai, jog Romu-aldui pasisekė išprašyti jo šeimos nebausti, žmoną su dviem vaikeliais namuose palikti. Gal todėl prieš me-tus senukas verkė ir vis kartojo: noriu namo. Vaikų jau nebėra gyvų, bet likę anūkai. Senukas klausė, kaip su jais susirašyti, sakė - "du šiauliuose gyve-ną, bet nežinau, kad aš čia, sužinos, tadū paims". Romualdas sakė, kad Ka-beliuos yra paminklas, ten tėvas, brolis, ten ir sau kapinaitės paminklą pasi-statęs.

Bet tai praėjo- ir ašaros gimimo dieną - džiaugsmo. Mintis, prieš metus užrašy-tą sakinyje: "Ir niekas jam už kovas, už gerą tarnybą pasieni saugant, personali-nės pensijos neduos" (LA, 93.03.17) - irgi tapo pra-eitimi, išpranasavusi kitką: "Romualdai Valentukevi-čiui, seniausiam Lietuvos kariuomenės savanoriui pa-skirta personalinė pensija".

1994.IV. 20

Vytautas Landsbergis sveikina patriarchą savanorių.

Jasiuliškių direktoriaus Viliaus Petrausko kabinete už gražaus vaisių stalo sėdėjo senelis, pasipuošęs žalia šaulio uniforma, ku-rią gimtadienio proga pa-dovanojo Ukmergės šauliai ir savanoriai. Atvyko čia Sąjūdžio tarybos pirm. Romas Batūra, rajono Tary-bos ir Valdybos atstovai, Ukmergės kariūnų, Vidiš-kių mokyklos jaunųjų šau-lių būrys, socialinės apsau-gos ministro pavaduotojas. Mindaugas Mikaila ir Rozė Nagienė. Atvyko ir Vytau-tas Landsbergis- pabučio-vę gėlių ir knygą savanoriui įteikė. Senukas profesoriui priminė: "Antrakart susi-

tinkam. Pamenat, kaip Vi-t-nių už rankų susikibę sto-vėjome, kalbėjau dar aš tada. Visiems susirinkusiems savanoris ilgaamžis sakė:

-Mano keliu gal niekas i-pekla nenuėit. Tik i Dan-gu. Tuo dangišku keliu linkiu visiems eiti, kur ėjo Viešpats. O jaunimui ir Lietuvos žmonėms linkiu - būkim vieningi, išvermin-gi dėl mūsų Tėvynės, gra-ziai sugyvenkim.

Svečiai giedojo ilgiausių metų, Romualdas Valentu-kevičius šypsojos ir, sėdė-damas garbingiausioje vie-toje, ramiai klausė.

Loreta Jastramskienė (Lietuvos Aidas nr. 26)

LIETUVOS valiuta LITAS vyriausybės nutarimu, yra suderintas su JAV dolerio kursu ir nustatyta lito vertė: už 1 JAV dolerį- 4 litai.

Yra įvairių nuomonių, kiek tai naudinga Lietuvai. Apie tai teks plačiau ko-mentuoti.

KODĖL Seime vykstan-čiose diskusijose dėl butų

KUPIŠKĖNAI - LAUKIAME JŲSŲ ATSILIEPIANT!

ŠIRDINGAI sveikiname visus - seseris ir brolius - lietuvius, gyvenančius toli nuo Tėvynės, linkėdami Tamstoms kuo geriausios kloties bei sveikatos ir turėdami vilties, kad su daugeliu iš Tamstų šią vasarą susijung-sime dainoj visų mūsų sostinėje VILNIUJE per PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĘ.

YPATINGI mūsų sveikinimai ir pasilgimas iš KU-PIŠKIO KRAŠTO kilusiems lietuviams ir jų aniams. Į Tamstas, užsieniuose gyvenantys kupiškėnai, ir kreipiamės primindami LIETUVOS METRIKOS 1529 metų sausio 21 d. dokumentą. Jame PIRMASYK istorijos šaltiniuose užfik-suotas vardas KUPIŠKIO, kuris anuomet turėjo mokėti prievoję Karaliui ŽYGMANTUI SENAJAM.

Taigi, istorija mums dovanuoja galimybę paminėti miesto 465-ąsias metines. Svarbiausiąjį renginį - Miesto ŠVENTĘ - planuoja Kupiškėje liepos 15,16 ir 17 dienomis, t.y., kitą savaitgalį po Pasaulio Lietuvių Dienų Šventės Vilniuje.

Liepos pradžioje KUPIŠKIO ETNOGRAFIJOS MU-ZIEJUJE bus atidaryta miesto 465-osioms metinėms skir-ta PARODA. Jeigu Tamstos pageidautute - o mums to labai norėtumė! - būtų galima parengti parodas ir iš Tams-tų sukurtų ar sukaupytų meno kolekcijų, rinkinių, dokumen-tų ar jų kopijų. Parodoms patalpų KUPIŠKYJE tikrai nestokojame. Apie tokius ketinimus labai prašytume mums, šventės rengimo komisijai pranešti iš anksto (rašy-ti komisijos pirmininkui adresu: Jonui Blaževičiui, Vytauto 2, KUPIŠKIS, 4880, LIETUVA).

Tikimės, kad Pasaulio Lietuvių Dainų Šventėn, o paskui ir į KUPIŠKĮ atvyks ir mūsų mieli bičiuliai ir geradarai, su kuriais ATGIMIMO ar jau atkuriamas Lie-tuvoje Nepriklausomybės metais užsimezgė konkretūs mie-to kultūros įstaigų ryšiai.

Turime vilties pasimatyti su D.Dulaičiu, su rašy-tojais P.N.Jankute-Užubaliene ir J.Kaributu, su V.Vičinu iš JAV, už kurių dovanotas miesto bibliotekai knygas dėkingi ir jomis mielai besinaudojantys skaitytojai, su šviesios atminties prof. Matulionio kūrybingaisiais anūkais J.J.Janavičiais iš Australijos, su prof. P.J.Baliu, V.ir B.Tūbeliais, V.PIūku ir kitais, kurių nuoširdžios paramos patyrė miesto muziejai.

Jei Tamstos mums iš anksto parašytumėte apie savo ketinimus ir pageidavimus, nesunkiai pakoreguotume Miesto Šventės renginių planą. Norėtume žinoti ir Tams-tų buitinio pobūdžio pageidavimus - ar bus reikalinga nakvynė mieste, ir pan.

LIEPOS 15-tąją, penktadienį, 5 val.v. jau numato-mas iš toliau atvykusių svečių susitikimas su vietos kupiškėnais Kultūros Namuose. LIEPOS 16 d. programoje: rytą - ekskursija svečiams. Po pietų KUPIŠKIO bažnyčioje melsimės Šv.Mišiose už mirusius ir gyvus kupiškėnus. Po pamaldų - kuklaus paminklo garsiajam architektui LAURYNUI STUOKAI - GUCEVIČIUI atidengimas, o po to - prie Piliakalnio vyks teatralizuota Miesto Šventė. Sekmadienį tolimesniems svečiams suteiktume galimybę aplankyti savo gimtąsias vietas...

Miesto Šventės renginio komisijos ir savo, kaip jos nario vardu, darsyk maloniai KVIEČIAME TAMSTAS APLANKYTI jo iškilmių dienomis KUPIŠKĮ, savo ar arti-mųjų gimtinę, kur pasak 19 amž.poetės Uršulės Tamošiū-naitės "ti rami vietela ir visas gražus jaunimėlio suvėji-mas, širdalas ramumas".

Pagarbiai -
Kupiškio Miesto Šventės Renginio Komisijos Pirmininkas,
Jonas Blaževičius,
Komisijos narys,
Rapolas Lukoševičius

Druskininkuose atstatytas anksčiau sudegęs muziejus "Girios aidas".

Nuotr: Viktoro Kapočiaus

statybos norintiems sugrįž-ti į Lietuvą buvusiems tremtinėms ir politiniams kaliniams, jie jau buvo vadinami, "išėiviai" ??? Lyg savo noru įsiveržė į gulagus...

● Du trečdalius kriminali-nių nusikaltimų Lietuvoje įvykdo, deja, jaunimas, daugiausia iki 29 m. am-žiaus. Tačiau jau 1990 m. jauniausių nusikaltėlių tarpe buvo ir 12-13 m. amžiaus, o 1993 m.- jau-niausias - 9 metų..

Nustatyta, kad bent pusė nusikaltimų įvyksta alkoholio ar narkotikų įta-koje. Tačiau tai - mažas pasiteisinimas, ar paguoda...

● TARPTAUTINEI TEATRO DIENAI skirtoje šventėje kovo 27 d. VILNIAUS AKADEMINIAME DRAMOS TEATRE geriausių Lietuvos režisieriumi išrinktas Ed-mundas Nekrošius už pagal Puškino "mažąsias Tragedi-jas" sukurtą spektaklį "Mo-cartas ir Saljeris. Don Chuanas. Maras", kurio pastatymą rėmė LIFE.

Geriausia teatrinio se-zono aktore pripažinta Dalia Michelevičiūtė, sukū-rusi Mergaitės vaidmenį minėtame Nekrošiaus spek-taklyje.

Geriausiu aktoriumi išrinktas Kęstutis Žilinskas, suvaidinęs Hemą savo reži-suotame spektaklyje "Žai-dimo Pabaiga".

PIRMOJI DVIŠALĖ PREKYBOS SUTARTIS

SLOVENIJOS premjeras Janez Drnovšek ir Lietuvos premjeras A.Šleževičius pasirašė pirmą kartą šių valstybių istorijoje Preky-bos Sutartį.

Dar šiais metais pla-nuojama pasirašyti susitari-mą dėl įvažiavimo be vizų oficialiems valstybių atsto-vams. Vėliau numatoma įvesti tokį be vizų važinė-jimą visiems tų abiejų valstybių piliečiams.

Mums nelabai aišku, kokia nauda leisti be jo-kios kontrolės važinėti iš vienos valstybės į kitą, kai dar toks įsisiautėjęs sukčiavimo ir vagysčių laikmetis?

● RASEINIŲ GIMNAZIJA švenčia savo 75 metų sukaktį š.m., liepos mėn. 2 d. Ta proga, dailės mokytojos B.Maliauskienės iniciatyva, vyks dabartinių ir buvusių mokinių, jų vai-kų ir vaikų piešinių paroda.

Parodoje dalyvauti kviečiami ir užsienyje gyve-nantys raseiniškiai - buvę mokiniai.

Daugiau informacijų gausite pas Danguolę B.Vo-dopalas, 604 Milner Rd., HIGHLAND HEIGHTS, Ohio 44143, USA. Galite susisieki-ti ir tiesioginiai su moky-toja B.Maliauskiene,P.O.Box 28, 4400 Raseiniai, Lithua-nia-Lietuva.

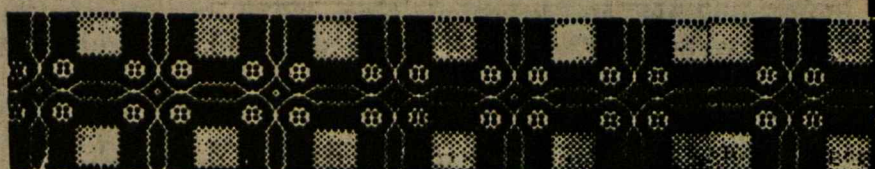
Praneša Pasaulio Lietuvių Bandruomenė:

PASITARIMAS LIETUVOS UŽSIENIO POLITIKOS KLAUSIMAIS

1994 m. balandžio 9 d. PLB valdybos iniciatyva Balti-morėje, Sheraton Hotel, įvyko JAV lietuvių visuomenininkų ir Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovų pasitarimas aktualiais Lietuvai užsienio politikos klausimais. Įžanginėje kalboje Lietuvos ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas, sveikindamas šią iniciatyvą, pažymėjo glaudesnio dialogo tarp išėivijos ir Lietuvos diplomatinės tarnybos būtinumą. Ambasadorius pabrėžė nepartinės Lietuvos už-sienio politikos pirmumą. Svarbiausiais Lietuvos valsty-bingumo ir Nepriklausomybės klausimais turi skambėti vieningas lietuvių politikų balsas. Pasitarimą moderavo PLB valdybos pirmininkas Rimas Česonis, pranešimus skaitė: apie Pabaltijo valstybių ryšius - Linas Kojelis (US Baltic Foundation pirm.), Lietuvos-Lenkijos santykius - politinių mokslų specialistas prof. dr. Julius Šmulskštys, Vokietijos problemą - Viktoras Nakas, Kaliningrado klau-simą - Algimantas Gureckas (misijos prie JT patarėjas), Lietuvos santykius su Rusija, Gudija ir Ukraina aptarė dr. Vytautas Žalys (ambasados Washington, DC, pirmasis sekretorius).

Svarstybose dalyvavo ambasadorius dr. A. Eidintas, PLB vicepirm. R. Česonis, JAV LB vicepirm. Algimantas Gečys, PLB valdybos atstovas Vilniuje Juozas Gaila, bu-vęs ALTO valdybos pirm. dr. Jonas Valaitis. Pasitarimo pabaigoje, kuris visų nuomone praėjo labai gerai ir buvo turiningas, ambasadorius dr. A. Eidintas pastebėjo, kad tokio "smegenų centro" darbas labai reikalingas ambasadai ir išreiškė viltį, kad tokie susirinkimai taps nuolatini-ai.

Rimas Česonis

BUVO TOKS LAGERIS - PASCHA

Prano Sandrausko šiandien jau nebėra tarp gyvųjų. Ma-no atmintyje išliko vienas jo pasakojimas todėl kad čia buvo minimas lageris (lyg pasityčiojimui!), vadinamas Pascha (rus. Velykos).

Sovietinės okupacijos metais Prano Sandrausko gimta-jame kaime (Kretingos apskr. Salantų valsė.) Jakštaičiuo-se gyvenimas visai pakriko. Prano motina, seserį ir brolį ištremė į Krasnojarsko sritį. Pranas tada buvo pasitrau-kęs iš namų ir gyveno Klaipėdoje. Ištrėmus šeima, tuojau pas Praną prisistatė stribai ir pareiškė: "Tavo šeima iš-tremta, ir tu gali pabėgti į mišką. Esi pavojingas tarybi-nei santvarkai. Taveš taip laikyti negalime. Arba dirbsi su mumis, arba tave nuvesime kitur". - Ir nuvedė, nes Pranas bendradarbiauti nesutiko. Klaipėdos kalėjime tardė pusę metų. Mušė, kankino, kol šis praradavo sąmonę. Tada, perleję kibirų šalto vandens, viską pradėdavo iš naujo. Teisė Kretingoje. Teisme net ir liudytojas atsirado toks Puškorius, kurio Pranas niekada nepažinojo. Jis palio dijo teismui, kad Pranas bendradarbiavo su vokiečiais. Nieko nepažinojo Prano pasiaiškinimas, kad tuo metu dir-bęs ir gyvenęs tėvų ūkyje. Teismas jam atseikėjo 25-kerius ir gana. Ten buvo 300 kalinių ir pusę jų - lietu-viai. Buvo ir kun. Stirblys iš Joniškėlio. Jis teikė viltį, guodė ir visiems padėjo. Duonos tame lageryje duodavo tik po 300 gramų, o dirbti reikėjo be poilsio dienu, ir naktimis. Priziūrėtojai buvo labai ziaurūs, karceris nieka-da nebūdavo tuščias. Dešimtį parų ten išbuvo ir Pranas, gaudamas tik po 100 gr. duonos ir stiklinę vandens per parą. Pereiti į baraką iš to karcerio Pranui jau nebeuž-teko jėgų. Nėštė jį nunešė į ligoninę, išgelbėjo gyvybę tik mamos iš tremties atsiųsti ruginiai miltai.

Ten visai netoli ir buvo mirtininkų lageris, vadinamas Pascha. Jame laikė visai nusilpusius, paliegusius kalinius. Jiems neteikdavo jokios medicininės pagalbos. Po keletą kartų per dieną per vartus išvažiudavo žiemą rogės, o vasarą - ratai. Kaskart buvo išvežama po keletą lavonų. Išversdavo juos čia pat, į aplink lagerį iškastus griovius. Aplink buvo labai daug lagerių. Nepakeliamų darbų ir bado išsekinti kaliniai būdavo surenkami ir suvežami į paskutinįjį Paschos lagerį. Kai kurie iš jų dar savomis kojomis įeidavo į tą mirties zoną, tik išeinančiųjų Pranui neteko matyti...

1956 m. Pranas grįžo į Lietuvą. Grįžo iš tremties ir brolis Antanas su seserimi Gražina. Tik motina atgūlė amžinam polisiui į svetimą žemę, taip ir nesupratusi, kuo ji prasikalto.

Paskutiniai mūsų pokalbio žodžiai su a.a. Pranu Sand-rausku buvo tokie: "Jeigu jau niekuo prisidėti nebegaliu, tad tik meldžiuos už Sąjūdžio vyrus, stojusius ginti mūsų žemės"...

Ona Padvarietienė.

(Iš "Tremtinys" nr. 7, 1994 m. balandis).

Lietuvininkui Erikui

Purvinui 85-eri

Užsukus pas E. Purviną į svečius Kaune, Kęstučio gatvėje, ir pasiklausius jo prisiminimų, gali suprasti, kad šiam žmogui produktų ilgaamžiškumą užtikrino aiški kilmės genai ir nepertraukiamas bendravimas su gamta, aktyviai ieškant išsaugoti retus augmenijos turtus ateities kartoms. Bet pradėjime nuo pradžių.

Gimė mūsų jubilijatas 1908 m. gruodžio mėn. 14 d. Klaipėdoje. Jo motina Urtė Šiušilikė (1885-1963 m.) buvo kilusi iš Sudmantų kaimo, o tėvas Martynas Purvinas (1871-1947) iš Klaipėdos priemiesčio Smeltės. Kaip ir daugelis klaipėdiškių, Eriko motina buvo be galo kukli ir paprasta. Ji rūpinosi tik namais ir šeima. Nemaža motinos būdo sąvybių paveldėjo ir sūnus. Visą gyvenimą dirba jis kaip darbsčioji bitelė, o vaikystėje, ištisas paras užsidaręs, vienas drožinėdavo būrinius laivelius, kurių pakankamai galėjo prisiziūrėti savo gimtojo miesto uoste ir Kursių mārėse.

Erikui baigus pradinę mokyklą, lietuvišką pažiūrą tėvas nuvedė sūnų į senenai Klaipėdoje įsikūrusią Lietuvos gimnaziją. Pastarosios direktorius, anų laikų žymus pedagogas P. Mašiotas, pastebėjęs Eriko darbštumą ir imlumą mokslui, ėmė įkalbinėti tėva, jaunuoli ruošti studijoms. Prisiminus vaikystėje pamėgtą laivelių drožinėjimą ir tai, kad ateityje Mažajai Lietuvai reikės laivų statybos inžinierių, Klaipėdos Lietuvos gimnazijos pirmosios laidos abiturientas E. Purvinas 1928 m. ištėjo į Kauno valstybinio universiteto technikos fakultetą. Tačiau susižavėjimo laivais ir jūra nepakako. Technikos mokslai Erikui atrodė per daug kietas riešutas, ir studijas teko laikinai nutraukti.

"Bet kuo lietuvininkas blogesnis už lietuvi ar vokiečių - galvojo jaunuolis. "Ne, aš neblogesnis. Ir tai įrodysiu savo darbu". Ir E. Purvinas vyksta į Karaliaučiaus universitetą susipažinti su gamtos studijomis. Čia, pagal universiteto programą, dalyvauja vienoje kitoje išvykoje po Rytprūsius, renka herbarijui reikalingus augalus. Lietuvininkų žemė, nuo vaikystės likusi gyva istorinė krašto praeitis, dabar jaunuoliui skambėjo kaip legenda, žadindama naujam ryžtui. Profesorių, su kuriais teko susidurti, aistra gamtai Eriką atvedė į botaniką.

1929 m. rudenį E. Purvinas vėl Kaune. Dabar jis Universiteto matematikos gamtos fakulteto biologijos skyriaus studentas. Tais laikais Kaune jau studijavo nemažas skaičius lietuvininkų, jie buvo įsteigę "Mažosios Lietuvos" studentų draugiją, kurios veikloje aktyviai dalyvavo E. Purvinas. Čia klausėsi Vyduono, kuris iš Tilžės dažnai atvykdamas į Kauną ir buvo išrinktas lietuvininkų studentų draugijos garbės nariu, paskaitų.

1936 m. baigęs universitetą mokslus, E. Purvinas grįžo į Klaipėdą ir dirbo jaunesniojo mokytoju buvusioje savo mokykloje, kuri nuo 1930 m. buvo pavadinta Vytauto Didžiojo vardu. Čia gamtos mokslus jau dėstė botanikas floristas, vėliau tapęs Vilniaus valstybinio universiteto profesoriumi, P. Snarskis. Kilniaširdis mokslininkas visur ir visada stengėsi tyrinėti Lietuvos augalus. Ši jo būdo savybė patraukė jaunąjį mokytoją. Kada būsime profesorius pradėjo dirbti antraeilium Klaipėdos Prekybos institute, tai sau pagalbininku pasikvietė E. Purviną. Dirbdamas su žymiu botaniku, jaunuolis suvokė savo tikrąjį kelią - ne tiek pedagogo, kiek mokslininko. Vieni iš pirmųjų žingsnių šia kryptimi buvo 1938 m. "Lietuviškam botanikos žodynui" pateikti Klaipėdos krašto augalų lietuviški pavadinimai.

1939 m. vokiečiams okupavus Klaipėdos kraštą ir tuoj pat brutaliai užgniauzęs bet kokią lietuvių kultūrinę veiklą, E. Purvinas tarp tų lietuvininkų, kurie su širdgėla buvo priversti palikti tėviškę. Jis pasitraukė į tuo metu dar laisvą Lietuvą ir trumpą laiką mokytojavo Palangos gimnazijoje. Neužilgo, dar tų pačių metų rudenį, E. Purvinas buvo pakviestas dirbti Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje vyr. asistentu prie Taikomosios botanikos katedros.

Čia, Dotnuvoje, E. Purvinas kartu su Brundza pradėjo tirti Kupiškio rajono Šepetos pelkę. Tyrmų rezultatai buvo apibendrinti 1940 m. išleistoje knygoje "Šepeta". Pelkių botaninio tyrimo specialybei Erikas liko ištikimas visą prasmingą savo gyvenimą. Apie tai jis prisimena vieną su tapimą iš studijų laikų. Tada žinomas kalbininkas A. Sas, nagrinėdamas pavardžių kilmę, pasakė jam, kad lietuviškai "purvs" reiškia durpyną ir pasiūlė E. Purvinui, kaip lietuviui, o ne latviui, pakeisti savo pavardę į "Pabaiškis". Bet tai nebuvo padaryta. Tačiau ir šiandien pačiam Erikui yra neaišku, ar dėl nepakeistos pavardės, ar dėl atsitiktinumo nuo latviško žodžio "purvs-durpynas" jis tapo žinomu respublikos pelkėtyrininku.

Mūsų jubiliatas yra ištyręs daugelį savo gimtojo krašto pelkių: Tyrų, Svencelės, Aukštumalės, Dauperų ir Nemuno deltos pelkynus. Jis pirmasis respublikoje pasiūlė trupinines durpes kraikui, tai davė didelį ekonominį efektą.

Bet ne vien tik pelkynus teko jam tyrinėti. 1946 m. E. Purvinas dalyvavo prof. T. Ivanausko organizuotoje zvalgomojoje ekspedicijoje po Kursių Neriją. Čia jis domėjosi ar dribsmelyje tarp Juodkrantės ir Pervalkos dar tebėra retų augalų. Nuo to jis išvaikščiojo kopas ir pamari, nuo Nidos iki Klaipėdos, aprašė Kursių Nerijos augmeniją, suteikė nemažą rekomendacijos dėl Kursių krantų sutvirtinimo.

Be darbo Žemės ūkio akademijoje nuo 1947 m. antraeilėse pareigose E. Purvinas pradėjo dirbti LTSR Mokslų akademijos biologijos institute, o truputį vėliau Pelkėtyros grupėje prie Geografijos - geologijos instituto. Čia dirbdamas teikė mokslines rekomendacijas apie respublikos durpynus, padėjo Durpių trestui bei Kuro valdybai tyrinėjant, projektuojant ir eksploatuojant respublikos durpynus.

Nuo 1950 metų išsiplėtė E. Purvino veikla Botanikų draugijoje. Jis skaitė pranešimus botanikų suvažiavimuose respublikoje ir už jos ribų. Žemės ūkio akademijoje visą laiką vadovavo studentų mokslinei draugijai. Nuo 1952 iki 1971 m. buvo botanikos katedros vedėju. Tūkstančiai respublikos Žemės ūkio specialistų yra jo mokiniai. Jis yra daugelio mokslinių straipsnių autorius arba bendraautorius ("Lietuvos TSR flora"- 1955 m. rusų kalba, ir 1963 m. - lietuvių kalba); "Augalų ekologijos metmenys ir vegetatyvinis dauginimasis" (1970 m.); "Botanika" (1975 m.) ir kt. Už mokslinę veiklą E. Purvinui 1946 m. buvo suteiktas docento, o 1964 m. - biologijos mokslų kandidato vardai.

Norisi paminėti mūsų gerbiamo jubilijato dar vieną būdo bruožą, būtent, bėgalinę meilę savo gimtajam Klaipėdos kraštui ir to krašto lietuvininkams, į kurią pasaulio šalį jie bebūtų likimo nutremti. Dar besimokydamas gim-

nazijoje, Erikas, kaip mokinių-kraštotylininkų-aušrininkų draugijos narys, rinko medžiagą apie lietuvininkų gyvenimo būdą ir papročius. Studentaudamas veikė "Mažosios Lietuvos" studentų draugijoje. Baigęs studijas ir grįžęs į Klaipėdą, padėjo dr. V. Gaigalaiciui suburti lietuvininkų jaunimą į krikščioniškąją "Jaunųjų Sendorą". Sunkiais okupacijos metais jis palaikė ryšius su į Sibirą ištremta lietuvininkų Bajorų šeima, o sugrįžus jiems iš tremties, visapusiškai rėmė juos. Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, E. Purvinas, nors jau įžengęs į devintą savo amžiaus dešimtmetį, tampa susikūrusios Lietuvos bendrijos aktyviu veikėju, išrenkamas jos garbės nariu. Jis dar vis šiandien aktyviai susirašinėja su po visą pasaulį išsibarsčiusiais ir gyvais išlikusiais lietuvininkais, ragindamas juos nepamiršti savo gimtojo krašto. Šie, nors ir trumpam atvykę, būtinai aplanko E. Purviną. Jo dukra Rūta ir sūnus Martynas aktyviai tęsia savo tėvelio tradicijas, rūpinasi Mažosios Lietuvos pavaldą.

Linkime gerbiama jubilijatui dar ilgų ir kūrybingų metų ir toliau būti mums kelrodžiu, kaip darbu reikia mylėti savo gimtąjį kraštą.

Vilius Ašmys, Lietuvos Bendrijos narys

"TIME" ŽURNALĖ APIE ESTIJĄ

Š.m. balandžio mėn. 11 d. leidinyje vienas puslapis yra paskirtas Estijai. Iš Tallinn'o rašo žurnalistas Sally B. Donnelly. Ji atkreipia dėmesį, kad Estija ekonominiame gyvenime tvirčiausia išsivadavusių iš Sovietų Sąjungos valstybių tarpe: infliacija nuo 100% per mėnesį nukrito iki 4%; bedarbių yra apie 3%; valiuta pastovi, maždaug 14 kronų už amerikietiską dolerį; suprivatizuota 3000 valstybinių verslo įmonių, iskaitant daugiau kaip pusę mažųjų verslo firmų; užsienio investuotojų esama apie 7000.

Avvo Ermel, sugrįžęs į savo tėvynę 1993 m., sukūrė kompiuterių ir komunikacijos bendrovę Uus Meedia, kurią aptarnauja jau 11 darbuotojų. A. Ermel yra 35 m. amžiaus ir tvirtina, kad Estija jau dirbanti kaip moderni valstybė.

Estija sėkmingai prekiauja su Vakarais, beveik atsikračiusi bemaž visiško priklausomumo nuo buv. Sovietų Sąjungos. Jeigu Estijai pavyks pakelti ekonominį gyvenimą 1994 m. iki 5%, kaip numato Vakarų stebėtojai, ji bus pirmaujanti Europoje.

Tallinn'as, Tartu ir Parnu - trys miestai, ypatingai pasižymi gausumu gerų automobilių, skoningomis reklamomis ir įvairiomis importuotomis gėrybėmis, kavinėmis, meno galerijomis. Žurnalistei padarė įspūdį ir tai, kad sostinėje atidarytas "supermarket", pirmas tokio kvaliteto kokio nėra ir visoje buvusioje Sovietų Sąjungoje.

Praeitais metais Tallinn'e lankęsis JAV Valstybės Sekretoriaus igaliotas Strobe Talbott, apibūdino Estijos renesansą "politinių ir ekonominių stebuklu". Visa tai pasiekta dideliu darbštumu, pasiaukojimu ir vyriausybės giliu išpareigojimu ekonominėms reformoms.

Min. pirm. Mart Laar, 33 m., istorikas ir buvęs istatymdavystės darbuotojas, pareiškė, kad tikslas buvęs kaip galima radikaliau veikti, nes estai žinoję kokia Nepriklausomybės kaina. Jie ne tik žinojo, bet ir norėjo tą kainą sumokėti.

Estijai atgavus nepriklausomybę 1991 m., koalicinė vyriausybė panaikino tarifus, kenkiančius verslui, nuėmė žemės ūkiui subsidijas ir pritarė mokestinėms privilegijoms užsienio firmoms. Nežiūrint to, tokių greitų ir gerų rezultatų nebūtų įmanoma pasiekti be prisidėjimo tokių sugrįžusiųjų, kaip Avvo Ermel. Tuzinai estų, turinčių Vakarietiską verslo patirtį, sugrįžo į Estiją, kartu su investavimais, pirmiausia prisidedant Suomijai ir Švedijai. Šios sąlygos investavo į Estijos ekonomiką 300 mil. dolerių. Gamybės kainos Estijoje yra 10%-50% žemesnės, ir daugiau kaip 20,000 estų gavo darbo 2000 estų-suomų bendrose įmonėse. Trijų metų laikotarpyje Suomija importavo beveik ketvirtį visų Estijos eksportuojamų gaminių, daugiausia medienos, maisto ir metalų.

Estija, pabrėžia žurnalistė, dar vis yra slegiama problemų, kylančių iš didžiojo kaimyno (bet buvusios Sovietinės Rusijos, - neišvardina).

ANGLŲ KALBA KNYGOS, LIETUVIŠKAI

NEKALBANTIEMS:
Knygos gaunamos
"Darbininko" administracijoje- 341 Highland Blvd.,
BROOKLYN, N.Y., 11207:

Introduction to Modern Lithuanian, Dambriūnas, Schmalstieg & Klimas. Tai geriausias vadovėlis išmokyti lietuviškai. Kaina 25 dol. Yra pagamintas ir A Set of 4 audio cassettes, vartojamas su knyga. Visi paaikškinimai anglų kalba. Kaina 40 dol.

Hell in Ice, by Onutė Garbšienė. Introduction by Alfred E. Senn, Ph.D. Translated into English by Raimonda K. Bartuška. Published by Alksnis family. Tai dienoraštis moters, kuri 1941 m. birželio mėn. iš Lietuvos buvo išvežta į Sibirą. Kaip ji išaugino du mažus vaikus ir pati išliko. Prof. A. E. Senn savo įvade rašo (duodame ištrauką): "The author of this diary was a member of the class of 1941, the tens of thousands of inhabitants of the Baltic region, of Latvia, Lithuania, and Estonia, whom Soviet authorities rounded up on a single June night, loaded into cattle cars, and dispatched to the wastelands of Siberia. A diary like this one brings us closer to the hideous experience these people endured than any historian can — just as the diary of Anne Frank gave witness of the suffering of the Jews of Europe in World War II." Knyga išleista Vilniuje, 1992. Kietais viršeliais, 255 psl., su spalvotu apłanku. Kaina 15 dol.

Ledams ištirpus...

Yra didelis svetimumas tarp estų, kurie sudaro 60% visų 1.6 mil. gyventojų ir kitų, ypač rusų, kurie čia buvo atkelti per sovietinę okupaciją ir sudaro apie 30%. Narvoje rusų tebėra 85% (iš 83,000 gyventojų), ekonominės reformos nėra prigijusios ir dideli valstybiniai industriniai gigantai, gaminantys tekstilę ir karinius įrengimus dar tebėra. Ilgą laiką čia gyvenusieji kaltina vyriausybę, kad ši nenorinti jiems suteikti paramą persiorientuojant į laisvą prekybą ir neduoda pilietybės, jeigu neišmoksta estų kalbos. "Aš čia esu išgyvenęs visą savo gyvenimą", - pasakoja 50-ties metų amžiaus rusas profesorius, - "bet dabar ši vyriausybė nori priversti mane išvykti". Dar apie 2,500 rusų kareivių pasilikę kareivinėse Estijoje, kitas rusiškojo koloso netoliese priminimas.

Vis labiau, esą, išryškėja ir kiti iššūkiai, gerinant gyvenimą. Lygiagrečiai su laisvomis verslo iniciatyvomis iškilo ir sklinda kriminaliniai nusikaltimai. 1993 m. įvyko kelios nusikaltėlių grupuočių įvykdytos žmogžudystės ir susprogdintas bombos Tallinn'e. Vyresnio amžiaus sostinės kai kurie gyventojai prisipažįsta, kad dabar jie bijo vakare vaikščioti gatvėse. Viena iš tokių kriminalinių nusikaltimų priežasčių yra atsiradęs didelis skirtumas tarp turtinųjų ir vargingųjų, kai industrijoje dirbančiųjų atlyginimas 55 dol. į mėnesį, o savarankūs verslininkai sugeba susisėmti tūkstančius dolerių. Ekonomistai Tallinn'e tvirtina, kad tokia nepaprasta padėtis yra laikina. O Estijos Banko direktorius Siim Kallas pareiškė: "Toks skirtumas padeda žmones skatinti. Jeigu valstybė viską sulygintų, eventualiai visokia pažanga sustotų. Neatrodė, kad Estija to norėtų".

Mūsų akimis žiūrint, kriminalinio elemento didelis aktyvumas išsystomas dėl daugelio priežasčių, o ekonominiai pasikeitimai tik pasiūlo daugiau galimybių. Tikrumoje - čia veikia ne mažiau, jei ne daugiau, tam tikrų užsilikusių grupuočių politiniai kerštai ir motyvai, o taip pat ir susovietintos sąžinės ir gyvenimo stiliaus daiginimas per beveik pusimtį metų...

B.N.

Welcome to Vilnius.

We fly you there

7 times per week.

Lufthansa has daily flights from 5 Canadian gateways to Germany. From there, convenient same day, non-stop connections to Vilnius, 7 times per week.

So, if you are in a hurry to get to Lithuania, nobody flies you there more often. For information call your travel agent or 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

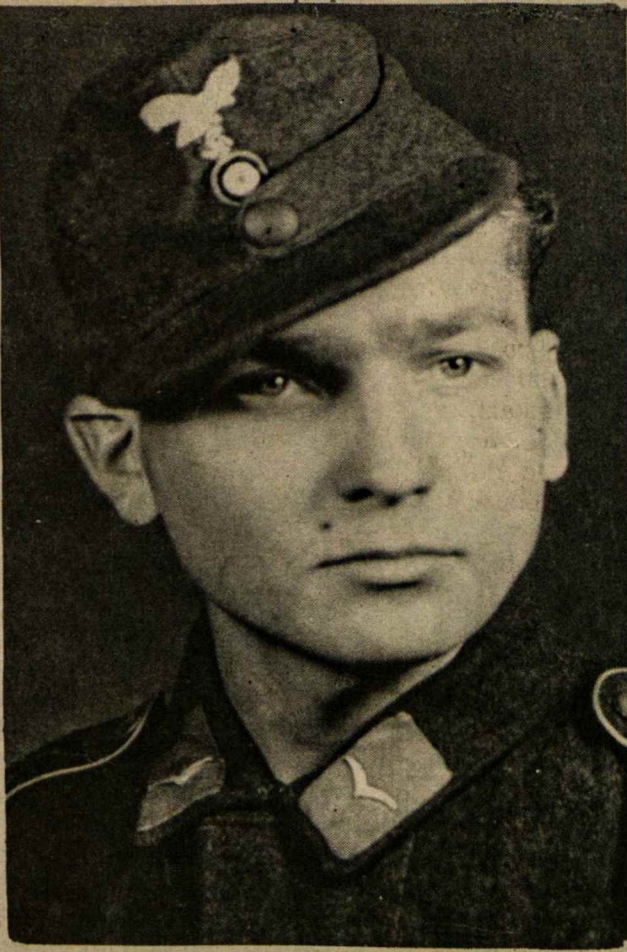
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

DIDIEJI JUBILIEJAI (Prisiminimai)

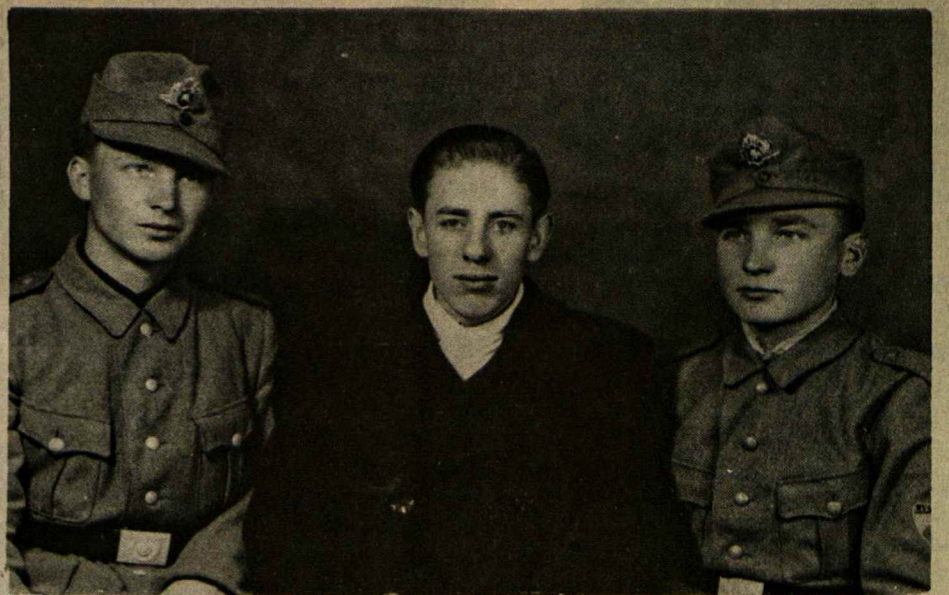
D. N. Baltrukonis

D. N. Baltrukonis Lietuvos Vietinėje Rinktinėje Marijampolėje 1944 m.

ir... 1945 m. pavasarį

Nuotrauka daryta prieš išvykstant mūsų batalionui į Ašmenos apylinkes. Kairėje - klasės draugas - J. Bartninkas. Viduryje pogrindžio Skautų Brolijos Marijampolės tunto sk. Vytis. Dešinėje: D.N. Baltrukonis.

Šiais 1994-aisiais metais sukanka keletas labai svarbių jubiliejų, likimingai palietusių ne tik Baltijos valstybes - Lietuvą, Latviją ir Estiją - bet ir visą Rytų ir Vakarų Europą. Pirmasis - tai Lietuvos Vietinės Rinktinės įsteigimas ir gėdinga jos likvidacija.

Antras - tai "D-DAY", arba Alijantų invazija Normandijoje, įvykusi 1944 metų birželio mėnesį ir nulėmusi greitą Didžiojo Reicho kapituliaciją.

Trečias - tai stambios mūsų tautos dalies egzodas į Vakarus, 1944-jų metų vasarą ir antrasis Raudonojo Tvano antplūdis.

Lietuvos Vietinė Rinktinė

Šių metų pradžioje suėjo 50 metų, kai 1944 m. vasario 13 d. Rygoje gen. P. Plechavičius pasirašė su Vokiečių karine vadovybe sutartį, pagal kurią pastarieji sutiko leisti organizuoti grynai lietuviškus karinius dalinius savo sios teritorijos gynybai nuo Rytų Lietuvoje siautėjusių raudonųjų ir baltųjų "Armija Krajova" (lenkų) partizanų - banditų.

Tai įvyko po vokiečių nesėkmingų bandymų 1943 m. steigti SS Legioną Lietuvoje.

Tą atmintiną 1944-jų metų Vasario 16-ją gen. P. Plechavičius per Lietuvos radiją kreipėsi į visą lietuvių tautą, kviesdamas buv. Lietuvos kariuomenės karininkus, puskarininkius ir karinio amžiaus Lietuvos jaunimą stoti į naujai steigiamos Lietuvos Vietinės Rinktinės gretas. Pirmieji daliniai buvo organizuojami Marijampolės kareivinėse. Netrukus kareivinės jau skambėjo nuo jaunų vyrų balsų ir dainų. Pirmiausia susikūrė 2 batalijonai - 301 ir 302.

Savanoriai buvo gana mišrūs savo kilme ir išsilavinimu. Šalia kaimo vaikinių iš Suvalkijos, Žemaitijos bei kitų Lietuvos rėčių, buvo ir geras skaičius Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos moksleivių. Čia rašantysis buvo kaip tik vienas iš tų 1944-jų metų abiturientų, stojusių į Vietinę Rinktinę. Specialiu potvarkiu visiems abiturientams - savanoriams buvo išduodama Brandos atestatai.

Tai buvo kovo mėn. pradžioje. Orai buvo labai pavasariški. Taip prasidėjo mūsų odiseja - metamorfoza iš moksleiviško gyvenimo į karišką, pasibaigusį tik po 2 metų Baltiečių karo belaisvių stovyklose Cedegheime, Belgijoje 1946 metais.

Buvau iškart priimtas į majoro Bobelio vadovaujamo 301-jo batalijono štabą. Mūsų batalijono kuopos sparčiai augo iki pilnų kovos sąstatų. Aprengti kariai buvo melsvai pilkomis geros kokybės prancūzų gamybos uniformomis ir ginkluoti taipogi prancūzų dar prieš 1939-jų metų gamybos karabinais bei kulkosvaidžiais. Buvo išduoti ir jau truputį naujesni belgų gamybos F.N. pistoletai.

Po poros mėnesių skuboto kovos metodų apmokymo, mūsų batalijonai gavo įsakymą vykti į Rytų Lietuvą, Ašmenos apylinkes. Tai buvo apie balandžio mėn. vidurį. Taipgi balandžio mėn. pradžioje tose pačiose kareivinėse buvo įsteigta Karo Mokykla. Ji sutraukė moksleivius iš visos Lietuvos. Tai buvo labai prestižinis dalinys, patraukęs ir mano dėmesį. Tačiau mūsų batalijono vadovybė labai nenorėjo manęs išleisti. Taip ir teko būti likimo bangos išneštam per Rytų Lietuvą - į Vakarus.

Mūsų batalijono išlydėjimas buvo tikrai nepaprastas. Tą rytą į Marijampolę suvažioavo apylinkės ir tolimesnių vietovių žmonės atsisveikinti su savais sūnumis, broliais ir berniukais... Mergaitės mums segė rūteles, ar kitokias kambarines gėleles. Ilga vilkstine išsirikiavo kuopos, dardėjo gurguolės. Vyrų zengė šalmuoti. Visu Vytauto gatvės ilgumu šaligatviuose stovėjo masės žmonių. Jų akys žibėjo ašaros, o veiduose - skausmas. Daugeliui iš mūsų gretų tai buvo paskutinis atsisveikinimas. Jiems jau buvo lemta daugiau nesugrįžti. Nulingavo kuopos, nударdėjo gurguolių ratai į geležkelio stotį, kur laukė ilgas prekinis traukinys su pora garvežių. O jų priekyje - dar pora tuščių vagonų, minoms susprogdinti... Pajudėjome pavakare. Paskutiniai atsimojavimai... Ir sudie, tėviškėle!..

Naktį privažiuojame Kauną. Vilnių pasiekiami apie pietus. Pavasario saulutėje sostinės kalvos puošiasi pirmąja žaluma. Ore didelis vokiečių naikintuvų judėjimas iš netoliese esančio aerodromo. Mūsų ešalonas ilgokai lūkurioja didžiulėje Vilniaus geležkelio stotyje. Pagaliau - vėl toliau į Rytus. Išsilaipiname mažytėje stotelėje - Salose. Kuopos išsikrauna ir išžygiuoja į savo dislokacijas: Mūrinę Ašmeną, Grauziškės, Alsėnus ir Krėvą. Mūsų štabo vagonas pasikrauna į sunkvežimį ir per Žiuprėnus leidžiamės į Ašmeną. Apylinkės itin gražios: neblogas kelias vingiuoja aukštumomis, o ant jų - lieknos pušys ir padangės siekia. Važiuojame su daina. Tai atkreipė pravažiuojamų kaimų ir bažnytkaimių žmonių dėmesį, girdint lietuvišką dainą...

Važiuojame per apylinkes, kuriose gimė ir augo Ado-1994.IV.6.

mas Mickevičius. Tai čia jis regėjo savo gimtinės grožį, taip gražiai aprašytą savo poemose "Ponas Tadas". Tai šias apylinkes jis vadino "LIETUVA, ŠALELE MANO GIMTOJI! TIK TAS TAVE SUPRAS, KAD TU JAM SVEIKATĄ ATSTOJI, KAS TAVĘS JAU KARTĄ NETEKO..." Deja, šios apylinkės jau kuris laikas nuolat vis labiau nuliutvinamos. Dabar jos miškuose ir kaimuose slypi gerai ginkluotos "Armija Krajova" gaujos, kurių mes tramdyti esame paskirti... Koks paradoksas!

Ašmenoje mūsų batalijono štabas iškuria kažkokioj mokykloj. Kuopos, kaip minėta, išsidraiko ratu aplink Ašmeną, Mūr. Ašmenoje, Grauziškės, Alsėnuose ir Krėvą. Rysys palaikomas civiliniu telefonu, tai bet kokia strateginė padėtis priešui labai lengvai sužinoma. Tai bent karinė technika! Kuopos gauna įsakymus "šukuoti" apylinkes, ieškant kontaktų su "Armija Krajova". Jų ilgai ieškoti neteko... Įvyko pirmieji susisaudymai. Tuo tarpu mūsų štabe slinko dienos ir savaitės gan nuobodžiai. Ašmena - šiaip sau apskrities miestas, turintis baltą barokinę bažnyčią, kurioje sekmadieniais Mišios buvo laikomos lietuvių kalba. Teko porą kartų dalyvauti jose.

Gegužės mėnuo visame grožyje. Pirmomis dienomis mūsų štabo kap. Jakučionis gauna įsakymą vykti į Kauną ir pargabenti batalijono vyrams naujos aprangos. Pasiima mane savo adjutantu. Keliaujame sunkvežimiu pro Medininkus į Vilnių. Apylinkės puikios, bet keliai - tai jau prasti. Iš Vilniaus tęsiame kelionę traukiniu. Porą dienų Kaune. Lankomės L.V.R. štabe. Nakvojame kapt. Jakučionio namuose. Tai pirmą kartą teko padoriai pavalgyti ir išsimiegoti po mėnesio Rytų Lietuvoje.

"Saulės" gimnazijos rūmų sardėliuose pasikrauname eikiamos aprangos savo vyrams Ašmenoje, kuri nuvežama į atskirą vagoną, geležkelio stotyje. Naktį tenka praleisti saugojant vagoną, patogiai jame užsidarius. Ryte atvyksta kapt. Jakučionis ir mes vėl atgal į Ašmeną. Salų stotelėje jau laukė mūsų sunkvežimis. Ašmeną pasiekiami be incidentų. Atvežta apranga tuoj išdalinama kuopoms. Didesnių susirėmimų su "A.K." neturėta. Tačiau, buvo galima jausti, kad bresta kažkas labai svarbaus, labai tragiško. Tai buvo tyla prieš audrą...

Koordinuota Vokiečių ir Lenkų "A.K." Akeija prieš L.V. Rinktinę

Gegužės 13 ir 14 naktį mūsų kuopas Mūr. Ašmenoje pasalinėms užpuolė labai stambios, gerai ginkluotos (vokiečių ginklais) lenkų "A.K." brigados. Iš miegų pašokę mūsų vyrai, grynai didvyriškai. Tačiau mūsų prasta ginkluotė mūši nusevė "A.K." naudai. Vyrų šaudė, kol užkariavo jų karabinai ir užsikirto prancūziški kulkosvaidžiai. Mūrinė mokykla, kurioje 301-jo ir 308-jo batalijono kuopos buvo išvirtinusi, lenkų minomis buvo padegta. Vyras kovėsi prieš vyrą, gaisrų apšviesti... Tuo tarpu Ašmenoje mes buvome sukelti apie vidurnaktį, kovos pavojaus būklei. Padangė į Mūr. Ašmenos pusę svytėjo gaisrų ugnimi. Žinojome, kad ten vyksta kažkas baisiai tragiško. Anksti paryčiu štabą pasiekia pirmutiniai atskubę mūsų kariai, nešdami baisią žinią apie jų kuopų sunaikinimą...

...Panašios tragedijos ištiko kitas kuopas Grauziškės, Alsėnuose, Barūnuose ir kitur. Sekantį rytą Ašmeną pasiekė vežimai su žyvaisiais jaunuoliais. Kapai jiems buvo iškasti senosiose Ašmenos kapinėse, Gedimino stulpų formoje. Suguldė juos ten be jokių karstų, nes nebuvo nei laiko, nei galimybių... Viena pavardė man ištrigo atmintin - tai jauno vyruko nuo Vilkaviškio, pavarde Sarpalius...

Apie pietus Ašmenoje susirinko visų kitų batalijonų likučiai: 301-302-308-310 ir kitų. Tuo tarpu į Ašmenos miestą priūžė didelis skaičius vokiečių SS su sėruočiais ir vilkstinėmis sunkvežimiu.

Mūsų vyrai buvo sušaukti į didžiulį aukštų medžių parką, kur buvome išrikiuoti keturkampiu. Pulk. Vidugiris kreipėsi į susirinkusius, pranešdamas, kad esame nuginkluojami ir nuo dabar vokiečių SS žinioje.

... Tai buvo dar vienas smūgis, tik iš vokiečių pusės. Dviejų sėbrų sąmokslas buvo aiškus. Kai kurie vyrai dar prieš piet patraukė su visais ginklais Vilniaus link. Kaip jiems pavyko - nežinia.

O mes jau dardėjome su stipria apsauga didžiule vilkstine pro Vilnių Kauno link. Seniai nevalgė ir negėrė, vis dėlto dar gyvi, pasiekiami Kauną. Spėliojame, kur nuves. Vėlai jau naktį, pagaliau pamatome, kur pakliuvome - prieš akis spygliuotos uztvaros - IX fortas!

* * *

Tik dabar pajutome tą baisią tragediją, ištikusią mus ir visą Lietuvos Vietinę Rinktinę. Prieš porą dienų - skaudūs pralaimėjimai Ašmenos apylinkėse, dabar štai esame belaisviai savoje Lietuvos žemėlėje, pačiame jos vidury.

Ar gali būti dar didesnis pasityčiojimas iš mūsų patriotizmo!? Nematoma, galinga žiauraus likimo ranka mums ruošė dar kitiems, dar didesniems išbandymams - prievartiniam įjungimui į karo tarnybą Luftvaffės uniformoje, pačiame karo pragare, Vokietijoje... Už poros dienų, mes, lydimi ginkluotų vokiečių S.S. sargybinių, išrikiuoti po 4 eilėse, Kauno gatvių grindiniu tratėjome į geležkelio stotį. Vėl gaudžios praeivių lietuvių akys lydėjo mus, išbloškiamus į baisią nežinią. Geriesiems žmonėms perdavinėjome vogčiomis savo paskutinius atsiveikiminių laiškučius saviesiems namiškiams. Gerieji žmonės, daugumoje, jaunos moksleivės mergužės, savo pareigas mums sąžiningai atliko. Laiškai buvo perduoti...

Kauno geležkelio stotyje vėl kitas prekinis traukinys, skirtas šįkart mūsų kelionei į Vakarus. Sukimšo mūsų tiek į uždarus vagonus, kad net nebuvo vietos padoriai ant grindų išsitiesti. Nostalgiška kelionė per gegužės žieduose skendinčią Suvalkiją. Pirmas sustojimas - Kazlų Rūda. Čia pirmą kartą po ilgo badavimo gauname šiek tiek šviežios duonos ir vandens. Vokiečių sargybiniai atidžiai seka mūsų vagonus. Kažkas iš civilių praeidamas peronui mums pašnabzdėjo, jog bus daromos pastangos mūsų ešaloną, kažkur tarpe Kazlų Rūdos ir Vilkaviškio, sulaukyti ir mus išlaisvinti, susprogdinant bėgius. Vagonuose išiviespatauja viltis ir įtampa. Ešalonas dunda puikiais Šešupės slėniais, pro Pilviškius vis toliau į Vakarus. Žadėtas išlaisvinimas neįvyko... Pavakare pasiekiami Vilkaviškį. Perone laukė būriai žmonių, sužinoję apie mūsų ešalono atvykimą. Laukė tenai atskubę iš apylinkių tėvai, broliai ir sesės, bene pamatys ką nors iš savojų mūsų išvežamųjų tarpe. Kai kuriems pavyko bent momentaliai per langelius vieni kitus atpažinti ir paskutinį Sudie ištarti. O kitiems teko tik karti žinėlė, kad jų sūnelis krito kažkur prie Ašmenos, Grauziškės ar Alsėnų laukuose... Pasigirdo gaudžios aimanos tą tykų gegužės vakarą...

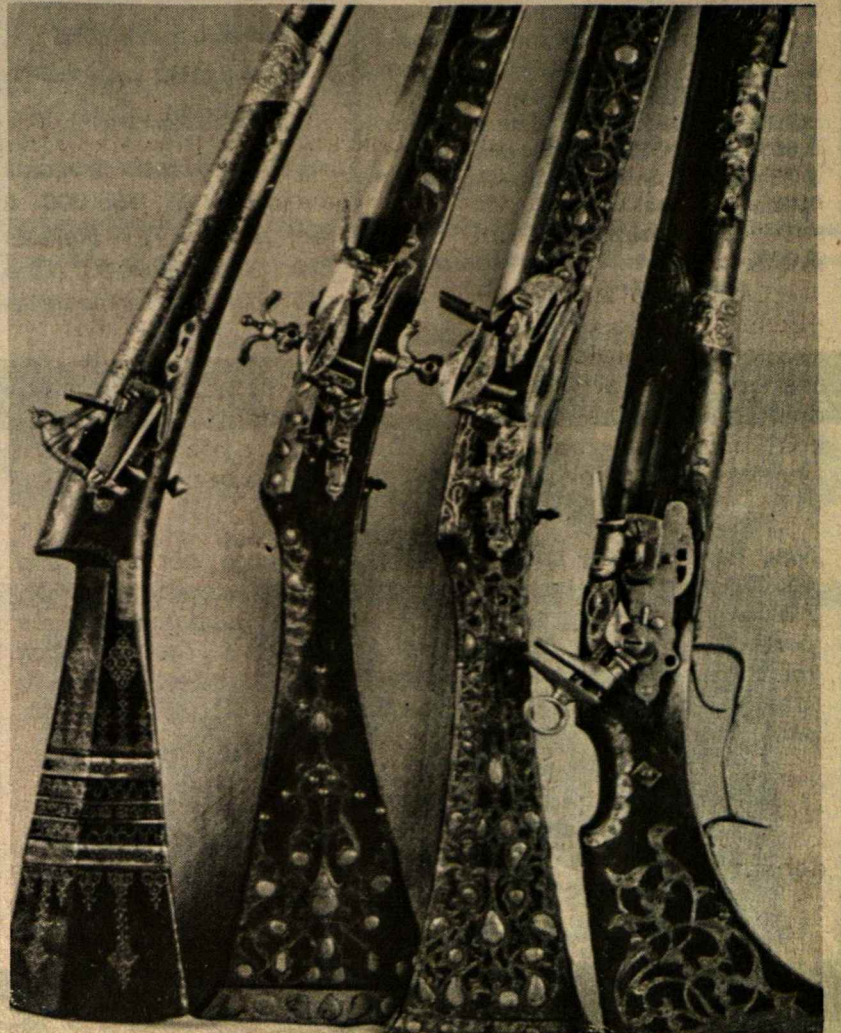
Ešalonas dunda toliau. Traukiniui sulėtinus tempą, vakaro prieblandoje keleta vyrų vis dėlto, šoko prasiveržę pro duris, pylimo, slaitais, žemyn. Nuaidėjo sargybinių šūviai. Ar pavyko jiems sveikiems pabėgti - nežinia... Pagaliau ir Virbalis su Kybartais. Prieš tai dar mūsų vagonė kažkas iš vyrų turėjęs gerą lenktinį peilį, bandė vagono grindis išpjauti, dundant traukinio ratams. Tačiau viskas veltui, nes ten vėl plieno rėmai... Taip, nustoję paskutines vilties kaip nors išlaisvinti, ir žmonėms daug naktų nemiegoje, nesiprausę nevalgę ir negėrę, atsidavėme likimo valiai ir užmigome kietu, kietu baisaus nuovargio miegu... Visą naktį mūsų ešalonas dundėjo jau mūsų gentainių senųjų Prūsų žemėmis vis toliau į Vakarus, vis toliau nuo mūsų Tėvynės Lietuvos ir ten pasilikusias sielvarte ir didžiame rūpestyje mūsų senąsias mamytės, seses, brolius, draugus, mergužes...

... Taip dramatiškai baigėsi šis trumpas etapas Lietuvos Vietinės Rinktinės tarnyboje. Dabar mes jau esame aprengti pilka vokiečių Luftvaffės uniforma, kurią teks nešioti net visus metus...

* * *

Lietuvos Vietinės Rinktinės batalijonuose buvo įstoje apie 19,000 savanorių. Iš jų apie 3,400 buvome išvežti Vakaruose ir tapome savotiški tremtiniai. Prieš nuginkluojant L.V. Rinktinę, vokiečiai sušaudė apie 130 karių, atrinkę kas dešimtą ar panašiai. Kiek žuvo nuo Armijos Krajos, tiksliai nežinoma. Galima tik pasakyti, kad pagal "A.K." statistiką, vien tik prie Mūr. Ašmenos žuvo 69 L.V.R. kariai.

Kauno Valstybiniame Istorijos Muziejuje XVIII - XIX a. ginklai.

PRISIKĖLIMO P-jos Kredito Koop. metiniame susirinkime:

Iteikiama dovana 30 metų išdirbusiam valdyboje J. Paliui.

Stovi V. Bireta, valdybos narys, E. Girdauskas - sekr., J. Palys - vice-pirm. ir dr. S. Čepas - pirmininkas.

Toliau -

Valdybos pirm. dr. S. Čepas pateikia metinį pranešimą. Sėdi Valdybos sekr. E. Girdauskas ir izd. A. Bušinskas.

Nuotr:

Daivos Pranaitienės

Lietuvių Namų Žinios

● Balandžio mėn. 10 d., LN Karaliaus MINDAUGO Menėje vyko velykiniai pietūs.

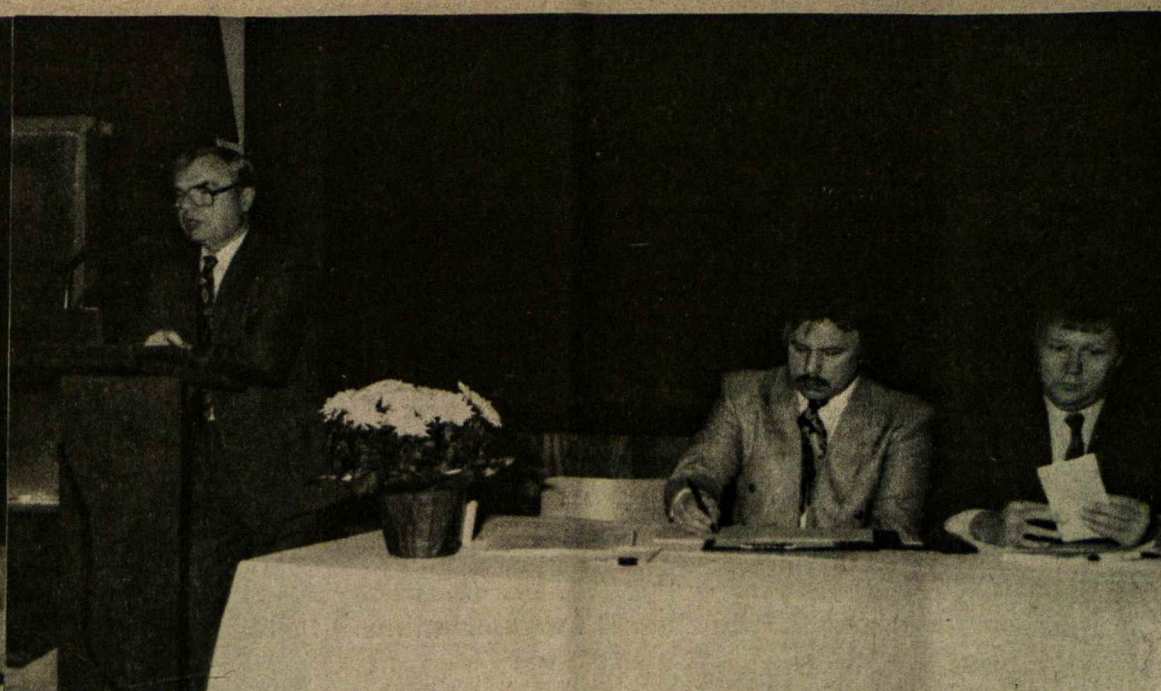
● Sekmadienio popietėje, balandžio 3 d. dalyvavo 180 žmonių, jų tarpe 2 iš Šiaulių, Peter Daržinskas iš Bolton, Ont. D. Fedio iš Toronto.

Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys J.V.Šimkus.

● LN valdyba po metinio susirinkimo, vykusio kovo mėn. 20 d., pasiskirstė pareigomis:

pirm. V. Dauginis, vice-pirm. - V. Drešeris, posėdžio pirm. - A. Oleinikienė, izd. J. Slivinskas, sekr. - E. Pamataitis.

Įvalių komitetų pareigūnai: visuomeninės veiklos - pirm. T. Stanulis, socialinių reikalų - pirm. A. Oleinikienė, statybos ir remonto - pirm. V. Drešeris, Slaugos Namų - pirm. J.V.Šimkus, "LOKIO" svetainės priežiūros pirm. - V. Drešeris, narių verbavimo - pirm. R. Paškauskas, švietimo fondo - pirm. K. Raudys, bingo žaidimų - pirm. E. Pamataitis.

\$38,000 LIETUVIŠKOMS ORGANIZACIJOMS

(Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo Toronte metinis susirinkimas)

Tai jau 31-mas šio kooperatyvo metinis susirinkimas, įvykęs š.m. kovo mėn. 27 d. Prisikėlimo Parapijos salėje. Atidarydamas susirinkimą, valdybos pirmininkas, kuris kooperatyvui vadovauja nuo jo įsisteigimo, dr. S. Čepas, perskaitė sąrašą 1993 m. mirusių narių. Jų buvo net 41, kurie buvo pagerbti atsisojimu ir malda.

Savo pranešime valdybos pirmininkas pasidžiaugė, kad 1993-ieji metai buvo geri ir sėkmingi, nežiūrint pablogėjusios Kanados ekonominės padėties. Balansai paaugo 3 mil. dolerių ir pelnas buvo didesnis, negu buvo tikėtasi. Kiekvienais metais didelė pelno dalis būdavo perkeliama į rezervų kapitalą, bet kooperatyvo rezervai jau perviršijo valdžios reikalaujamą 5% nuo balanso. Valdyba užtat nutarė metų gale pridėti taupytojams 10% už jiems prirašytas palūkanas per 1993 metus. Taip pat visiems skolininkams sugrąžinta 1% sumokėtų palūkanų už asmenines ir nekilnojamo turto paskolas.

Likęs pelnas - \$385,000 perkeltas į rezervų kapitalą, kuris dabar perviršijo 4,5 mil. dolerių. Tai sudaro virš 8% viso balanso, kuo nedaug kitų finansinių institucijų gali pasigirti. Rezervai - tai garantija taupytojų saugumui!

1993 m. visoje Kanadoje pradėjo smarkiai kristi mokamos palūkanos, užtat proporcingai reikėjo sumažinti mokamas palūkanas ir mūsų kredito kooperatyve. Pirmininkas perspėjo, kad daugelis, kurie ieško kitų finansinių institucijų, siūlančių aukštesnes palūkanas, kap "Mutual Funds" ir kt. rizikuoja savo indėlius prarasti. Daugelis tų institucijų, neturi jokios valdžios draudos.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas turi savo skyrių Anapilyje, Misisaugoje, prie Lietuvos Kankinių parapijos. Tas skyrius aprūpintas visoms bankinėms operacijoms reikalingomis mašinomis - kompiuteriais ir atlieka visas finansines operacijas, kaip ir Prisikėlimo Parapijoje.

Skyrius atidarytas sekma dieniais ir ketvirtadieniais. Jeigu operacijos padidės, ir bus pareikalavimų, tai bus atidarytas ir daugiau dienų savaitėje.

Valdybos pirmininkas taip pat paminėjo, kad praėjusiais metais suselpta net 40 lietuviškų organizacijų. Yra gautas Lietuvos Generalinio Konsulo Kanadoje prašymas nupirkti traktorių Lietuvos ūkininkams, kurie grįžo iš tremties, arba yra buvę politiniai kaliniai. Kadangi čia reikia didesnių sumų, tai

valdyba patieka susirinkimui nutarti, ar reikėtų prie to projekto prisidėti.

Baigdamas pranešimą, dr. S. Čepas padėkojo valdybos komisijai nariams už darnų darbą. Atkreipė dėmesį į valdybos vicepirm. J. Pali, kuris išbuvo valdyboje 30 metų, daugiau nebekandidatuoja, ir iš valdybos pasitraukia. Jam išteikta dovana ir palinkėta užtarnauto poilsio. Padėkojo kooperatyvo vedėjui R. Underiui ir visiems tarnautojams, kurių patarnavimais yra patenkinti visi taupytojai.

Išdininko pranešimą patiekė A. Bušinskas, trumpai paminėdamas kai kurias detales, liečiančias balansą, pelną ir operacines išlaidas. Jis pažymėjo, kad pagal kredito kooperatyvų statistiką, tarpe Ontario provincijoje veikiančių kooperatyvų, turinčių balansus virš 50 mil. dolerių, mūsų kooperatyvas proporcingai savo dydžiu, turėjo mažiausia provincinių išlaidų ir padarė aukščiausią pelną! Visų Ontario kredito kooperatyvų rezervų vidurkis 1993 metų gale buvo tik apie 4%, tuo tarpu Prisikėlimo P-jos Kredito Kooperatyvo rezervų kapitalas sudarė 8% viso balanso, arba 4.5 mil. dolerių. Iš metinių pajamų paremta 41 lietuviška organizacija ir išdalinta \$38,000, įskaitant ir laikraštį "Nepriklausoma Lietuva", kurios leidimui paskirta \$1,000.

Paskolų komisijos pranešimą padarė A. Nausėdas. Nekilnojamo turto paskolų (morgičių) pareikalavimas sumažėjo. Patvirtinta 67 prašymai 7 mil. dol. su-

mai. Asmeninių paskolų paskirta virš 1 mil. dol. 136 skolininkams.

J. Freimanas, revizijos komisijos pirm., savo pranešime pastebėjo, kad kas mėnesį tenkinant bendras operacijas, nepastebėta jokių trūkumų, ar netikslumų.

Tą pat patvirtino ir revizorius E. Cholkas savo pranešime. Visi susirinkusieji patvirtino 1993 m. balansą ir tą patį revizorių.

Sekė rinkimai, nes reikėjo išrinkti po vieną narį į valdybą, bei paskolų ir revizijos komisijas. Į valdybą, vietoje išeinančio J. Palio, išrinkta dr. C. Jonys. Paskolų komisijon perrinktas A. Nausėda ir revizijos komisijon - J. Freimanas.

Klausimų bei pasiūlymų metu pasisakyta apie konsulo prašymą nupirkti Lietuvos ūkininkams traktorių. Dauguma tam pritarė, tačiau dėl sumos paliko sprendimą padaryti valdybai, atsižvelgiant į pelną ir kitas aplinkybes. Dr. Saplys vilniečių vardu dėkojo už paramą vargstančioms Vilniaus krašto mokykloms. Juos susėpė ir

Hamiltono Kred. Kooperatyvas "Talka". Dėkodamas pareiškė vilti, kad susėlps ir Toronto "Parama".

Susirinkime dalyvavo ir Hamiltono Kred. Koop. "Talka" valdybos pirm. J. Stankus. Viso buvo 278 dalyviai, iš kurių loterijoje laimėjo 8 po \$25, ir 6 po \$50. Po susirinkimo sekė paruoštos vaisės.

Reikia pasidžiaugti bendra kooperatyvo veikla, ypač valdybos pirmininko dr. S. Čepo sumaniu vadovavimu ir visų valdybos narių, bei komisijų darnia veikla. Taupytojai, kurie atvyksta atlikti savo finansines operacijas, yra patenkinti tarnautojais ir vėdėju R. Underiu, kuris visada yra pasiryžęs visiems padėti savo patarimais.

Nereikėtų pamiršti Valdybos pirmininko dr. S. Čepo žodžių: "Pasakykite, kiek bankų, "Trust" kompanijų, ar kitokių finansinių institucijų pridėjo metų gale visiems taupytojams ekstra palūkanų, ar sugrąžino nors ir nedideles sumas, sumokėtų palūkanų už paskolas?"

Užtat verta, vietoje kadinų bankų, taupyti ir skolintis savame lietuviškame kredito kooperatyve.

Vincas Kolyčius

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000. dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis kapitalas neličiamas. Tik palūkanos gali būti skiriamos lietuviškai veiklai.

Sudarydami testamentus, prisiminkime Kanados lietuvių fondą (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais - aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Aukos siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Žinokime kad;

FONDO TIKSLAS - LIETUVYBĖS ISLAIKYMAS

ALTERNATYVINĖ GYDYMO KLINIKA

Bloor West Village

Gydomi ūmūs ir chroniški susirgimai. Pacientai priimami iš anksto susitarus tel: (416)-760-9445. Galima iškviešti į namus.

Darbo valandos: 9:30 r. - 8:00 val. v.

Gdytoja - naturopatė DANUTĖ TURČINSKIENĖ, 256 A Durie St., Toronto, Ont. M6S 3G3

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prasome skambinti tel: 233-4446

Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
3.50% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 8.00%
3.50% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
3.75% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
3.75% už 2 m. term. indėlius	1 metų 5.60%
4.25% už 3 m. term. indėlius	2 metų 6.25%
4.75% už 4 m. term. indėlius	3 metų 6.50%
5.00% už 5 m. term. indėlius	(fixed rate)
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 5.50%
5.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	(variable rate)
5.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000	
2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydžiu, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operatos).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.50%
180-364 d. term. ind.	3.50%
1 metų term. indėlius	3.75%
2 metų term. indėlius	3.75%
3 metų term. indėlius	4.25%
4 metų term. indėlius	4.75%
5 metų term. indėlius	5.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.75%
1 metų GIC-met. palūk.	4.00%
2 metų GIC-met. palūk.	4.25%
3 metų GIC-met. palūk.	5.00%
4 metų GIC-met. palūk.	5.50%
5 metų GIC-met. palūk.	5.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.75%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75% Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

**PRIEŠ 20 METŲ MIRĖ
JUOZAS BULOTA**

Gabus inžinierius, šaulys, ilgametis skautų veikėjas, v.sktn. **JUOZAS BULOTA** mirė 1974 m. gegužės mėn. 18 d. Montrealyje. Buvo gimęs 1909 m. liepos mėn. 5 d. Gulieliose, Leliūnų valsč., Utenos apskr., ūkininko šeimoje. Skautavimą pradėjo 1922 Utenos "Saulės" gimnazijoje.

1925 m., mokymasis Aukštesniojoje Technikos mokykla Kaune, prisidėjo prie skautų Inž. Petro Vileišio Draugovės suorganizavimo. Mokyklą baigęs įstojo į pirmąją ginklavimo karininkų laidą Karo Mokykloje. Ją baigęs 1932 m. lankė Vytauto Didžiojo Universiteto technikos fakultetą, vadovavo Jaunųjų skautų skyriui ir tapo Korp. VYTIS nariu.

1935 m. Lietuvos vyriausybė išsiuntė Juozą Bulotą gilinti studijų į Prancūziją. Ten jis baigė "L' Ecole

Superieure d' Artillerie" ir taip pat Paryžiuje 2 metų studijavo ir baigė Aukštojoje Ginklų gamybos mokykloje (L'Ecole Supérieure de Fabrication d'Armement"). 1939 m. tapo diplomuotu inžinierium ginklų ir mechanikos srityje.

Grįžęs į Lietuvą, gavo kapitono laipsnį, dirbo ginklų tyrimo laboratorijoje. Po metų paskirtas Lin-kaičių ginklų dirbtuvių techniniu direktoriumi, 1943-44 m. BAKELITO fabriko direktorium.

Kaune priklausė šaulių Aviācijas būriui ir buvo šios organizacijos nariu visą gyvenimą.

Juozas Bulota rašė profesionaliais klausimais "KARIŪNO" žurnale, su paskaitomis lankydavosi Utenos apylinkėse. Daug keliavęs, mėgdavo pasakoti apie Europą, Afriką, Šventąją Žemę, Romą. Dalyvavo ir priklausė Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungai.

Karo audroms ir okupacijoms užgriuvus, pasitraukė į Vakarus ir nuo 1946 m. dirbo Paryžiuje "L' Air Liquide" bendrovėje, ir vėliau Montrealyje Tyrimo laboratorijos inžinierium. Čia jis užpatentavo naujus plieno apdirbimo būdus.

Savo skautišką veiklą jis tęsė Kanadoje ligi pat savo gyvenimo pabaigos. Dar 1937 m. buvo atvykęs į JAV atstovauti Lietuvos Skautų Sąjungai Pasaulinėje Skautų Jamboree prie Washington, DC.

Bestudijuodamas Paryžiuje susipažino ir karo metu vedė Liliane Bouzereau. Ji buvo baigusi Paryžiuje 1939 m. moksis, gavusi inžinerijos laipsnį. Montrealyje profesoriavo Universitete du Québec, kur dėstė

matematiką ir buvo viena to Universiteto steigėjų, o šiuo metu, susilaukusi 15-ikos vaikų, toliau dirba Collège Stanislas, Outremont, Montrealyje.

Pažymėtina, kad ji išmoko lietuvių kalbą, skaitė visą laiką ir mūsų laikraštį, apie 10 vaikų dalyvauja skautiškoje lietuvių veikloje.

Keturi Liliane ir juozo Bulotų sūnūs ir duktė dalyvavo Montrealeio jaunimo veikloje vaikystėje ir dalis tebedalyvauja dabar.

Juozui ir Liliane Bulotams, ir jų vaikams priklausė mūsų visų pagarba, kad jie sugebėjo, nežiūrint didelių skirtumų, surasti ryši tarp abiejų kultūrų ir atiduoda savo veiklos įnašą mūsų lietuviškajam telkiniui Montrealyje. b.

hamilton

DARBŠTŪS "ŠIRVINTOS-NEMUNO" TUNTAI

Hamiltono skaites-skautai buvo surengę šaunią Kaziuko Mugo su tradiciniais riestainiais, Paukščių ir Vilkių gausiais rankų darbais. Buvo rodoma, kaip marginti margučius, gausus prekystaliai mirgėjo įvairiais rodiniais, žaidimais, loterijos laimikiais. Gerai pavyko smulkių daiktų loterija, nemaža bilietų išplatinta didžiajai.

Malonu, kad prie tos ruošos įvertinimo ir bendrai skautiškojo darbo prisidėjo daug jaunosios kartos tautiečių. Tuntas labai dėkingas gausiems svečiams, atvykusiems į Mugo ir ypač už skautiškos veiklos paramą p.Šimelaičiui, paaugojusiam \$100, ir Lietuvių Kooperatyvui TALKA už \$750,- paramą.

**CHORISTAI GRAŽIAI
ATSISVEIKINO SU
MUZIKAIS TETENSKAIS**

Š.m. kovo mėn. 26 d. Aušros Vartų P-jos salėje choristai ir jų šeimos surengė atsisveikinimo pietus svečiams muzikams iš Lietuvos: Vytautui Tetenskui ir jo dukrai Rasai. Geras vaises paruošė Zina Urbonienė, talkininkaujant choristams. Jos gimtadienio proga visi sugiedojo "Ilgiausių metų".

Programą pravedė choristas Donaldas Giedrikas.

Atsisveikinant, pirmas kalbėjo apie šiu laikų muzikų višnagę sol. Antanas Keblys. Po koncerto Montrealyje, jie grojo Hamiltone, St. Catharines. Ten publiką juos šiltai pasitiko ir gražiai įvertino jų koncertą. Tačiau Toronte koncertą atvyko labai nedaug žmonių, turbūt nenuotukiant, kokių gabumų maestro birbyninkas ir gabi, jautri pianistė, lydint sol. A. Kebliui.

Tą kelionę už Montrealeio ribų atliko choristas Dainius Juras. Jam, už gerą automobilio vairavimą buvo nuoširdžiai padėkota. Ilgametis choristas ir Vyrų Okteto dainininkas Albinas Urbonas iškėlė svečiams A.V. choro vardu dovaną - specialų voką.

Doc. Vytautas Tetenskas nuoširdžiai padėkodamas savo globėjams per visą buvimą Kanadoje Zinai ir Albinui, už gražų jų priėmimą, ypač Montrealeio lietuviams, kurie juos parėmė ir įvertino jų grojimą, iškėlė chorui kankles prisiminimui. Šią gražią dovaną priėmė Albinas ir dabar ji puoš choro kambarį.

Aldona Morkūnienė, choro atstovė, atsisveikindama

Išleistuvėse doc. Vytautas Tetenskas, pianistė Rasa Tetenskaitė, Zina Urbonienė ir Albinas Urbonas su A.V. Parapijos chorui dovanotomis kanklėmis. Nuotr.A.Mickaus.

su muzikais Tetenskais, prisiminė, kaip mūsų choras su Tetensku liaudies instrumentų orkestru gastroliauo Lietuvoje 1991 m. atliekant kantatą Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuvai (žodž. Henrico Nagio, muz. A. Stankevičiaus, aranžuota liaudies instrumentais Vyt. Tetensko). Choristai parsivežė daug gražių atsiminimų iš tos kelionės.

Vyrų Okteto vardu atsisveikino Heroldas Celterius.

A.V. klebonas, Tėv. J. Aranauskas, SJ, suteikė svečiams palaiminimą saugiai grįžti į Lietuvą ir padėkojo jiems už gražų grojimą bažnyčioje ir salėje.

A. ir T. Mickų šeima buvo pakvietusi vakarienei Tetenskų ir ta proga pasižiūrėjo muz. Victor Borge vaizdajuostę, kuri jiems nepaprastai patiko ir labai

prajuokino. Šią vaizdajuostę, pritaikytą Lietuvos aparatūrai, iškėlė A.V. parapijos choro vadovas Antanas Mickus, kartu su daugeliu nuotraukų svečiams beviešint čia. Taip pat ir jų koncerto Montrealyje įrašą.

Dr. Audrius ir Diana Žibaičiai pasikvietė svečius pas save, Laurynijos kalnų vietovėje Chanteclaire, idavė daug nuotraukų, pasidalino gražiais prisiminimais, nes Tetensku liaudies instrumentų orkestrą grojo Audrius ir Dianos vestuvėse Lietuvoje. Atsisveikinimo popietę, kuri tęsėsi iki vakaro, baigė gausiomis dainomis.

Norime pranešti, kad muzikai Vytautas ir jo duktė Rasa Tetenskai laimingai sugrįžo namo. Choristai tikisi, kad visi vėl susitiksime arba ten Tėvynėje, arba čia, Montrealyje.

Ant. Mickus

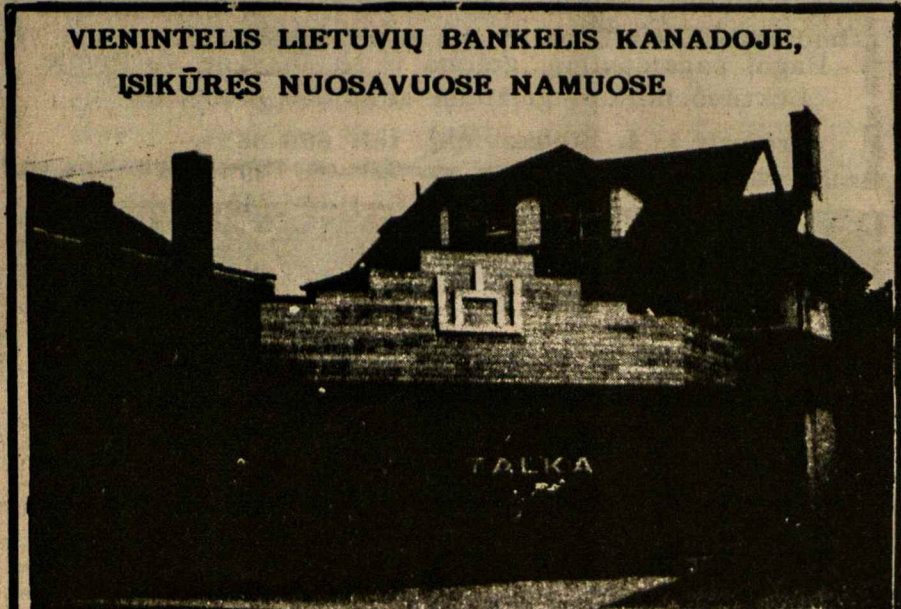
Dešinėje

MONTREALIO SKAUTAI tradicinėje Žiemos Stovykloje, š.m. kovo mėn.18-20 d.d.Laurynijos kalnuose, prie Lac Archambeau, Lilian Bulotienės vasarvietėje.

Nuotraukoje vadovai: Danielius Bulota, Gintaras Nagys, Gill Bulota, Paulius Murauskas.

Toliau - poilsiauja miške stovyklautojai

Nuotr: Romo Otto

**VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE,
IŠIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE**

"TALKA", LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kaed. pal. čekių sask. iki 2.50%
santaupas 2.00%
kaed.pal.taupymo s-ta 1.50%
90 dienų indėlius 3.25%
1 m. term. indėlius 4.00%
1 m. term.ind.mėn.pal. 3.50%
3 m. term.indėlius 4.50%
5 m. term. indėlius 5.25%
RRSP ir RRRIF (pensijos) 2.50%
RRSP ir RRRIF 1 m. 4.00%
RRSP ir RRRIF ind. 3 m. 4.50%
RRSP ir RRRIF ind. 5 m. 5.25%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.25%
neklm. turto pask. 1 m. 6.25%
neklm.turto pask. 3 m. 8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

DOBILAS, 6717 Lamont Ave., Montreal, P.Q. H4E 2T6. Tel: (514) 769-2840.

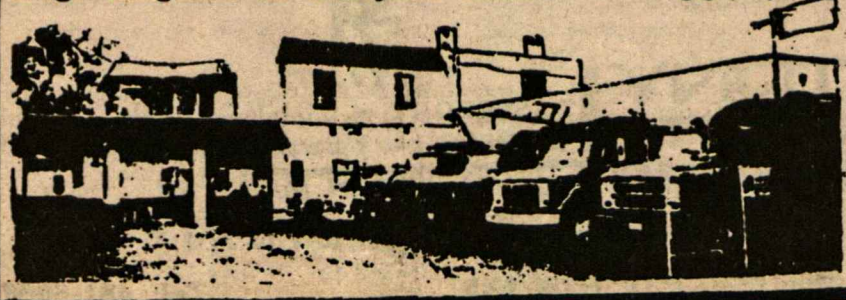
EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Mirabel-Varsuva-Vilnius, birželio 3 d. kaina \$870 įskaitant mokesčius nakvynę ir pusryčius Varšuvoje. Mirabel-Varsuva-Vilnius birželio 21 d. \$980 - nereikia nakvoti. GRĮŽTAMA kada nori. Bilietas galioja 6 mėnesius. Teirautis pas Sofiją, aukščiau nurodytu telefonu.

(Teko pakelti kelionių kainas, nes bendrovė pakėlė bilietų kainas \$50.)

GUY RICHARD ROOFER—COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai aptarnauja lietuvius. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

PADĖKA

Negalint visiems asmeniškai padėkoti, našlė **ELLA ŠALTENIENĖ**, sūnūs **ARVYDAS** ir **RAY** su šeimomis nuoširdžiai dėkoja visiems savo draugams už visokieriopą suteiktą paramą mūsų liudėsio valandoje, mirus a.a **JULIUI ŠALTENIUI**. Specialus AČIŲ šauliams už suteiktą paskutinę pagarbą mano Vyriui ir mūsų Tėvui.

LAIDŲJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F.Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd, 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Kopyčios

MIRUSIEJI:

• **Dr. ANTANAS S. POPIE-RAITIS** staiga mirė Montreal General Hospital ligoninėje balandžio mėn. 6 d.

Liko žmona Maria, du sūnūs ir duktė su šeimomis. Palaidotas Cote des Neiges kapinėse.

Norintieji, gali aukoti Jo atminimui Reddy Memorial Hospital Surgery Department, 4039 Tupper Street, Westmount H3Z 1Y5.

• **VLADAS KOSTKUS**, 76 m. amžiaus, staiga mirė savo namuose.

Po apeigų AV P-jos bažnyčioje, palaidotas Lietuvių Šv. Jono Kapinėse, Mississauga, Ont.

Užuoja mirusiųjų artimiesiems.

• Papildomas aukojusių Kauno Vytauto Didžiojo Universitetui sąrašas: \$100- aukojo Bronius Niedvaras.

ATVELYKIO STALAS MONTREALYJE

Su dideliu pasisekimu A.V. Parapijos salėje praejo Lietuvių Katalikių Moterų draugijos Montrealio skyriaus suruošti Atvelykio pietūs.

Su šiais pietumis buvo suderintos ir kun. St. Šileikos išleistuvės į Lietuvą, kur nuvažiuos jis talkins Saleziečių statomai bažnyčiai Vilniuje.

Linksmą ir nuotaikingą programą atliko mūsų jaunimas. Pirm. G. Kudžmėnės pakviesti, Sofija Bulotaitė, Marius, Justinas ir Dalius Bulotai, paskambino pianinu kelis dalykus, o Antanas ir Danielius Staškevičiai deklamavo eilėraštį.

Stalai - tiek saldumynams, tiek ir užkandžių - pasižymėjo ne tik valgių gausumu, bet ir jų įvairumu. Ypač patrauklūs buvo grybukai, kuriuos kiekvienais metais iškepa mūsų

PAGERBDAMI MIRUSIUS, KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO:

• A.a.M. Janulionienės atminimui: Regina Jurjonaitė-Tracy ir Leona Jurjonienė \$50;
• a.a. Jono Aramino atminimui: \$100,- iš J. Aramino palikimo; po \$20,- P. Adamonis, J. Dalmotas, A. Dasys, V. Markauskas; po \$10,- K. Mickus, M. Kringelis, Z. Barysas, J. Naruševičius, J. Žitkus, L. Stankevičius, J. Meliauskas ir V. Skaisgiris.

• Naujas narys, S. Veiverys (iš Vokietijos) įstojo į KLF su \$ 500,- įnašu.

VISIEMS dėkoja

K.L.F.

Maloniai kviečiame VISUS į TRADICINĮ "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

SPAUDOS VAKARA

KURIS ĮVYKS

1994 m. balandžio mėn. 23 d. ŠEŠTADIENĮ, 6:30 val.v.

Aušros Vartų parapijos salėje
1465 rue de Sève

PROGRAMOJE:

- Dainos vienetas "Aušra"
- Montrealio Vyrų Oktetas
- Karšta vakarienis; šeiminingi - Anelė Keršienė
- Muzika - J. Šulmistro.

• Baras, Loterija.

ĮĖJIMAS: \$13.-

Rengia "NL" Valdyba

nuolatinė rėmėja B. Bendženė. Šie grybukai greitai randa pirkėjų publikos tarpe.

Loterija taip pat buvo turtinga, nors ir negausiais bet vertingais laimikiais.

Kun. St. Šileikai, SDB, palaiminus stalus, susirinkusieji, vaisindamiesi neeiliniais valgiais, pabendravo jaukioje, pavasariniais žiedais papuoštoje salėje.

N. Bagdžiūnienė

• Montrealio Žvejotojų Klubo "NIDA" metinis susirinkimas įvyks š.m. balandžio mėn. 24 d., sekmadienį, 12 val. Aušros Vartų P-jos salėje.

• Į Lietuvos Šaulių Sąjungos Išsivijoje atstovų suvažiavimą š.m. balandžio mėn. 16-17 d.d. Čikagoje buvo nuvykęs Augustas Mylė, atstovaudamas VILNIAUS Šaulių Rinkinei ir D.L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopai Montrealyje, kurios jis yra pirmininku. Dar trys atstovai buvo iš Toronto.

• Vincas PIEČAITIS, ruošdamasis persikelti į Torontą, atidavė "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščiui savo turėtus 6 šėrus (akcijas). Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

Zvejybos turnyre š.m. kovo mėn. 12 d.: "Nidos" Klubo nariai iš kairės: B. Kirstukas, J. Rimeikis, S. Rimeikis, J. Dauderis, A. Zienka, A. Račinskas ir svečiai. Nuotr: J. Rimeikio

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS "LITAS"

Valdyba kviečia 1994 m. gegužės mėn. 15 d., sekmadienį 4 val.p.p. Šv. KAZIMIERO P-jos salėje, 3426 Parthenais,

METINI VISUOTINIŲ NARIŲ SUSIRINKIMĄ

- Narių registracija - nuo 3:00 iki 4:00 val.p.p.
- Nariai porašomi atsinešti nario knygeles.
- Kandidatų į Valdybą ir Komisijas pasiūlymai turi būti padaryti raštu dviejų unijos narių, turėti kandidatų sutikimą ir įteikti unijos sekretoriui ne vėliau kaip 5 dienas prieš susirinkimą.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

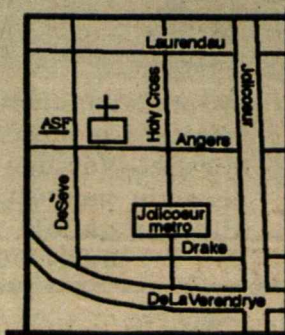
Mes su malonumu teiksime aukščiausios rūšies patarnavimą, todėl prašome ir toliau naudotis mūsų paslaugomis. Laukiame Jūsų telefono, jeigu norite, kad siuntiniai būtų paimti iš Jūsų namų. Siuntiniai priimami, kaip ir anksčiau, TREČIADIENIAIS, nuo 9 val. r. iki 7 val.v. Kaina \$5.10 už kg. Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimumas - 2 kg. arba \$10.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS.

TEL: 937-9898

1450 rue DE SÈVE, MONTREAL H4E 2A7

Vytas Gruodis, Jr.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 ch. QUEEN MARY Rd.

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830

FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000;

REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	5.00%	Taupymo - special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	5.50%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	6.00%	Taupymo - kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.50%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	5.00%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	5.50%
120 d. - 179 d.	3.75%	RRIF-RRSP - 3 m.term.	6.00%
60 d. - 119 d.	3.50%	RRIF - RRSP - taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	3.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo	7.00%
1 metų	6.75%		
2 metų	7.50%		
3 metų	8.00%		

Informacija apie naujausias palūkanas "Lito"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

• Baigiant ruošti šią laidą spaustuvei, gauta žinia, kad ilgametis mūsų laikraščio skaitytojas, a.a. Petras Bendikas, 76 m., rastas paskendęs Šv. Lauryno upėje LASALLE, Que.

Liko brolis Jurgis su šeima ir 3 seserys- Sarnia, Ont., Čikagoje ir Australijoje, su šeimomis.

Užuoja artimiesiems.

• "DVYNI" - tokio pavadinimu išleista montrealiečio PRANO DIKAITIS - DOBILAS - romanas Kaune, "Ajetos" leidyklos, 1993 m.

Savo žodyje autorius rašo: "Gimiau ir augau Lietuvoje. Čia praleidau ir pirmąją bolševikų okupaciją, Antrojo pasaulinio karo pradžią ir dar vieną - nacijų okupaciją. Rytuose karo sėkmei pasikeitus bolševiku naudai ir jiems sparčiai žygiuojant atgal, aš su šeima pasitraukiau

į Vakarų. Pirmiausia atsidūrėme Vokietijoje. Karui pasibaigus, išvykome į Angliją, o vėliau galutinai įsikūrėme Kanadoje.

Praslinkus trisdešimčiai metų, išėjus į pensiją ir turėdamas daug laisvo laiko, pradėjau rašinėti lietuvių spaudą. Iš pradžių kūrėu trumpas apysakaites, o čia, "Dvynių" romane, mėginu apibendrintai pavaizduoti okupacijų laikotarpį, taip skaudžiai deformavusius mūsų gyvenimą. Romano veiksmas ir veikėjai yra pramanyti. Medžiagos esu ėmęs iš spaudos ir rėmėsiu ten buvusių žmonių pasakojimais".

Dobilas yra patiekęs nemažą medžiagos ir mūsų laikraščiui prieš keletą metų.

Knygą galima gauti pas autorių, susisiekiant tel: 366-1673, arba parašius: P. Dikaitis, 105 Monette Street, apt. 3, LASALLE, Que, H8R 2L3, aš su šeima pasitraukiau

Canada.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Su LOT lėktuvų bendrove, Montrealis, Varšuva, Vilnius: kelionei BIRŽELIO 10 d. bilietai išpirkti. VIETŲ NĖRA

BIRŽELIO 28 d. tiesioginis skrydis į Vilnių, be nakvynės Varšuvoje - kaina \$ 938.

Parūpinu bilietus ištisus metus tiesioginiam skrydžiui į VILNIŲ, be nakvynės Varšuvoje ANTRADIENIAIS nuo BIRŽELIO 21 d. Kaina - \$ 988.

Pagal pageidavimą, galima ir su nakvyne Varšuvoje. Lėktuvo bilietai grįžimui galioja 6 mėnesius.

Kreiptis į L. Stankevičių, tel: 669-8834

Maurice Electrique Ltee

Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5
TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI · AUTOMOBILIAI · PREKYBA · ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B., DONNA SVRAKA A.L.B.
PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res. 729-2446